

Izhaja več četrtiek in velja s poštnino vred dli v Mariboru z pošiljanjem na dom za celo leto 52 din. pol leta 16 din., četrt leta 8 din. Izveza Jugoslavije 56 din. Naročnina se podlje na upravnino "Slovenskega Gospodarja" v Maribor, Koroška cesta 5. Leta se dopolni se odgovori. Naročnina se plati že v naprej.

Telefon interurban št. 115.

Posamezna številka stane 1.50 din.

Poštnina plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

12. številka.

MARIBOR, dne 20. marca 1924.

58. letnik.

Pred važnimi spremembami.

Beograd, 16. marca.

Zadnjic sem Vam obljudil, da bom napisal zopet za "Gospodarja", če bo kaj posebno važnega. Evo Vami Novica, ki nekako pretresa vso jugoslovansko politično ozračje, je: Radičevci pridejo v Beograd. Te dni bo izročilo predstavništvo Radičevih poslanec vokolj 40 poslanskih pooblastil predsedništvu narodne skupščine.

Kedaj pa pridejo hravski poslanci nam slovenskim na pomoč, boste vprašali. Po dogovorih, ki so sklenjeni, se pripelje skoro gotovo zadnje dni tega tedna okoli 60 hravskih poslancev v Beograd. Nato bodo prisegli in začeli delovati. Kaj sledi temu?

Pašič nima več večine v državnem zboru in se bo moral odpovedati ministrovjanju s svojimi tovariši vred. Kralj bo moral nato izročiti sestavo novega ministrstva drugim možem. Ne samo pošteni Srbi, ampak posebno mi Slovenci in Hrvati se močno zanimamo, kdo bo prihodnji mož, ki bo po Pašiču prevzel vodstvo vlade v svoje roke. Zadnjic sem Vam pojasnil, da bo takozvani »blok« v slučaju Pašičevega padca, prišel na krmilo. Voditelji tega »bloka« so: star in pošteni srbski politik Davidović, naš Korošec in Bosanec Spaho. Računa se nato, da bo ministrski predsednik Davidović.

Ali bo »blok« imel toliko moči, da bo lahko vladal in preprečil, da Pašičevi ljudje zopet ne pridejo na krmilo? To je važno vprašanje. Račun je sledeč: Vseh poslancev je 312. Dosedaj 70 Radičevcev ni bilo v skupščini. Zategadelj je Pašič s svojimi 108 poslanci in s pomočjo 8 Nemcov in 14 Turkov vladal, kakor je hotel. Sedaj, ko pridejo Radičevci hvala Bogu do prepričanja, da se doma za pečjo ne more ničesar doseči in še manj kaj preprečiti, bo moral imeti oni, ki bo hotel vladati, vsaj zanesljivih 157 poslancev na svoji strani.

Ali bodo Davidović, Korošec, Spaho in Radič spravili to število skupaj? Račun je sledeč: 70 Radičevcev, 49 Davidovičevcev, 24 Koroševih, 18 Spahovih. To bi znalo 161. Z Davidovičem obljudljajo, da gredo tudi srbski zemljoradniki (11) ter kakih 6 pristašev raznih drugih malih strank. Pašič bi ostali zvesti njegovi radikalni 108. Kaj bodo storili Nemci in Turki in Makedonje, se še danes ne ve. Na drugi strani je tudi vprašanje, ali bo znani Pribičevič ostal na strani Davidoviča ali ne. Pribičevič je tudi duhovni vodja slovenskih demokratov. Pred dobrim tednom je bil voditelj demokratov iz Slovenije, znani dr. Gregor Žerjav v Beogradu. Hujškal je Pribičevič, naj ne gre z blokom, v katerem so poslanci Slovenske stranke. Tako sedaj demokrat Pribičevič na tistem dela na to, da bi kakih 13 poslancev Davidovičeve stranke odtrgal od bloka in se pridružil z njimi raje Pašiču. Taki so Pribičevič in slovenski demokrati. Sedaj, ko je prilika, da vse stranke, ki res hčijo vreči Pašiča, nastopijo skupno in složno, pa zagrevani slovenski demokrati iz gole strasti in sovraščava do nas

delajo zaprte. Upamo pa, da jim tudi ta grdi način politike ne bo prav nič pomagal.

Veselo znamenje je, da se celo naš vladar raduje, ako pride do poštenega sporazuma med Srbi, Hrvati in Slovenci. Odkrito moramo povedati, da kralj Aleksander sam priznava, da tako vladanje in gospodarstvo, kot je sedanje, vodi nas vse v propast.

Ce pride do nove vlade, ta ne bo imela posebno lahkega posla. Zavojeno je. Naše državno gospodarstvo je podobno zasutemu studencu. Ložje ga je izkopati novega, nego zasutega popraviti.

Gledate prihoda Radičevcev v Beograd moram izraziti svojo radost, da je bila edino politika Slovenske ljudske stranke prava. Sami Hrvati sedaj priznavajo, da so s tem, ker so ostali leta 1920 s svojimi 50 poslanci doma, zakrivili velesrbsko centralistično ustavo. Leta 1923 pa je 70 njihovih poslancev — ker niso prišli nam na pomoč — zakrivilo, da je Pašič lahko naložil našemu ljudstvu kuluk, visoke davke, takse itd. Ako bodo Radičevci ostali zvesti, potem upamo, da se bo posrečilo polagoma vsaj najhujše pogreške popraviti.

V Beogradu vodi sedaj dr. Korošec s svojimi tovariši veliki boj. Upamo, da bo borba naših poslancev blagoslovljena z uspehom. Naše dobro slovensko ljudstvo pa prosimo, da vstraja z našimi voditelji vred v tej borbi.

Kuluk se ustavi.

Minister za zgradbe g. Nikola Uzunovič je na neprestano dreganje naših poslancev izjavil, da se kuluk gotovo ne bo izvajal. Minister je izdal te dni na gradbanske direkcije okrožnico, da se kuluk naj ne izvaja, t. j. nikogar se v spomadi ne sme siliti k javnemu delu na državnih cestah. Kjer se je javno delo že odredilo, se mora takoj ukinuti. Minister je nedalej izjavil, da se izdeluje — ako se zakon ne bo popolnoma ukinil — nov pravilnik, po katerem bo javno delo na cestah omejeno za najnajnejše slučaje in za kraje, kjer nedostaje dobrih cest (Srbija, Makedonija, Bosna, Črna Gora). Pač pa se morajo spiski o kuluku po občinah še naprej sestavljati. Upanje je, da bo zakon o kuluku v doglednem času popolnoma odpadel.

Oajte nam osnovne kmetijske šole.

Tisti vneti in mnogobesedni preroki, ki so nam na koncu svetovne vojne napovedovali v najkrajšem času, že v par mesecih, nastop rajskega rajmer ter vzbujali v nas prijetne nade na črez vse prijetno bodočnost, so se zmotili, da, zelo so, se varali in z njimi smo prevarani vse. Tlači nas namreč že sedaj nebroj vsakojakih neprilik in nevolj. Med raznimi neprjetnimi povojnimi posledicami povzročuje brezvonomo največ nezadovoljstva še naprej

izvedljivo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Kotopisal se ne vrati. Upravnivo sprejema naročnino, incrate in rekomunicira.

Cene in nakup po dogovoru. Za vodilne oginske primere popust. Nenaprave rekomunicira so pošiljne preces.

Četkovci način počitnega urada Ljubljana št. 10.603. Telefon interurban št. 115.

trajajoča draginja. Vsled te je zabredlo uradništvo že v velike dolgove, tudi delavstvu ne zadostuje njegova mesta v pokritje raznih nujnih potrebščin, in kako šele kmetske jadkujejo pod bremenom vsakojakih plačil in nad draginjo raznih neobhodno potrebnih predmetov, kajti njih naročitev presega že tudi njihove dohodke. Z ozirom na draginjo morajo odlagati, pa tudi omejevati naročanje vmes, neobhodno potrebnih predmetov do skrajne možnosti, a vse eno se mnogi vgrezajo v dolgove, ki bodo marsikaterega gospodarsko uničili.

Iz časnih poročil posnemamo, da se na merodajnih mestih resno deluje na zboljšanju gmotnega položaja pri uradništvu, tudi na delavce se še precej misli; nič pa se ne čita, da bi se nameravalo kaj ukreniti v zboljšanje kmetovega stališča, odnosno položaja.

Se-l naj ta stan, ki zavzema toliko važno ulogo v prehrani občinstva, prezira? Ali se nej stan, česar proizvodi so se izkazali v svetovni vojni med vsemi drugimi največjega pomena, hira in se pogubi? Ali ni posebno pri nas Jugoslovenih kar naravnost opasno, pa tudi nehnljeno, pustiti ta stan v bedi in revščini?

Podcenjevanje kmetskega stanu bi ne bilo pogubno samo za stan, ampak isto bi tudi močno oviralo napredek in s tem dobrobit države. Zato je razvidno, da bo treba na merodajnih mestih tudi prav resno razmotriti, kako se naj pride kmetskemu stanu na pomoč. Ne mislim, da bi naj bila ta pomoč kmetom v denarju podeljena, bila bi to sicer trenutna olajšava; za splošno dvignjenje blaginje kmetskega stanu, ki temelji na trajni pomoči, pa bi bila le majhnega pomena.

Vsi vidimo, da kmetovo prizadevanje stremi za tem, si z lastno močjo pomagati, toda njegove vednosti in znanosti, ki prihajajo tukaj v tečji meri in poštev, najčešče ne zadostujejo. To je jasen dokaz, da se mu mora dati več strokovne izobrazbe, da bo usposobljen v takih položajih, kakor je dandanašnji, napram višjim zahtevam tekmovati z višjo reprodukcijo in s pametnejšim izrabljajem iste.

Pa se bo reklo: Naj čita poučne strokovne knjige in časopise; v teh bo našel marsikaj poučnega v zboljšanje svojega neprijetnega položaja. Prav, toda škoda, da mu ravno te navadno manjkajo; a če bi jih tudi imel, bi se z njimi prav malo okoristil, ker tamkaj izvajani razprav ne razume in vsled tega nima in tudi ne more imeti zadostnega zanimanja do čitanja istih. Manjka mu pač neobhodno potreblja podlaga, ali manjka mu osnovne strokovne znanosti. Te pa si zamore pridobiti le v soli pri teoretično vrlo naobrazenem in praktično izvezbanem učitelju.

Merodajni činitelji, razmotritvajte povedano in dajte, oziroma priskrbite kmetom osnovne kmetijske šole. Le takrat boste kmetu v resnicu pomagali in dvignili kmetski stan, ako boste preskrbeli dobro osnovno kmetsko izobrazbo. — Več o tem se bomo pogovorili v bodoče. — T.

Vinarska in sadjarska šola v Mariboru

v šolskem letu 1923-24.

(Dalje).

Pogoji za sprejem praktikantov (vajencev).

Praktikanti se sprejemajo navadno v februarju, pogoji za njih sprejem, ki so deloma enaki pogoju za sprejem rednih učencev, se pa navadno razpiše že decembra ali januarja. Praktikanti obiskujejo verouk, jezikovni in računski pouk, telovadbo, splošno obrazovanje in petje, drugače delajo z drugimi gojenci praktično v vseh panogah šolskega gospodarstva pod strokovnim vodstvom. Zato dobivajo stanovanje in hrano brezplačno ter imajo prednost pri sprejemu za prihodnje šolsko leto kot redni učenci; ako so ubožni, imajo potem tudi prednost pri podelitevi brezplačnih mest v zavodu in so ob zadovoljivem napredovanju oproščeni sprejemnega izpita. To je najboljša pripravljalnica za resne kmetske mladeniče z nezadostno predizobrazbo za vstop v prvi letnik prihodnjega šolskega leta; bivši praktikanti so potem navadno najboljši redni učenci vinarske in sadarske šole.

Praktična dela.

V izvenšolskem času delajo gojenci ob delovnih urah praktično v vseh panogah kmetijsko-šolskega gospodarstva pod vodstvom strokovnih instrukturjev in nadzorstvom strokovnih učiteljev. Pri tem se navaja učence, da spoznavajo in presojajo vsa dela tekom gospodarskega leta. Tedenska služba, ki se porazdeli med

posamezne učence vsako soboto za prihodnji teden, obsegajo posebej:

1. dela v vinski kleti, vinogradu, matičnjaku in trsnici;

2. dela v sadjarstvu in pri uporabi sadja;

3. dela v vrtinarstvu, botaničnem vrtu in pri čeblarstvu;

4. oskrbovanje živine, molža, ravnjanje z mlekom in poljedelska opravila itd.

Splošna praktična dela obavljajo gojenci v skupinah, ki se menjavajo tedensko, po potrebi tudi dnevno. Na praktična dela se polaga največja pažnja in važnost.

Hišni in šolski red.

A. Splošne določbe.

1. Vstop v vinarsko in sadjarsko šolo zavezuje učence, da se točno ravnajo po določbah tega hišnega in šolskega reda in slušajo ukaze in opomine svojega ravnatelja, svojih učiteljev in svojih instrukturjev.

2. O stvareh hišnega in šolskega reda odločuje ravnatelj, odnosno njegov namestnik.

3. Učence nadzirajo instruktorji; le-ti se v nadzorstvu tedensko vrstijo. Višje nadzorstvo je poverjeno vsak teden drugemu strokovnemu učitelju.

4. Od učencev zahteva zavod strogo pravilnost in možato vedenje. S svojimi učitelji morajo spoštljivo občevati, s tujci vladljivo in ugodljivo, s tovariši kolegično. Čisto telo in snažna oblike sta vnašanja, spodobno, trezno vedenje in značajnost duševna znaka omikanega mladeniča. Sleheremu učencu bodi red v zavodu in njega ugled povsod in vedno prva skrb.

5. Ob nedeljah in praznikih prisostvujejo katoliški učenci z instruktorjem skupni sv. maši. Če je le mogoče, naj tudi drugi učenci ob takih dneh izpolnjujejo dolžnosti, ki jim jih nalaga vera.

6. Obleko, šolske potrebščine in drugo imovino morajo imeti učenci vedno v popolnem redu v svojih predalih.

7. S posli in delavci naj učenci prijazno in uslužno občujejo, nikakor pa ne smejo z njimi prijateljsko drugovati.

8. Nihče ne sme ob delavnikih iz zavoda, če nima v to ravnateljevega dovoljenja. Vsak poizkus ponocenja se kaznuje z izključitvijo. Učijo se učenci ob delavnikih od pol 20. do pol 21. ure, bralna ura pa je ob nedeljah in praznikih po službi božji od 10. do 11. ure. Učencem se posojujejo tedaj strokovni časopisi in knjige iz dijaške knjižnice. Za vse učence katoliške vere je ob nedeljah od 11. do 12. ure obvezan verouk. Do preklica smejo službe prosti učenci ob nedeljah in praznikih popoldne do 19. ure na izprehod ali poučen izlet.

9. Nujne dopuste do 8 dni dovoljuje ravnateljstvo, daljše pa le kmetijski oddelek pokrajinske uprave za Slovenijo v Ljubljani. Vsako neopravičeno prekoračenje dopusta ali počitnic se strogo kaznuje.

10. V stanovanju, v šolskih in gospodarskih poslopjih in v njih neposredni bližini, kakor tudi pri delu učenci ne smejo kaditi.

11. Učenci ne smejo sprejemati političnih časopisov, a priporoča se jim, naj si naroče strokovne časopise in knjige; ne smejo biti člani nobene vnašanje organizacije.

Rez vinske trte.

Nekatera splošna pravila o rezih.

Eno najvažnejših opravil v vinogradu je brez dvoma rez, kajti od nje je odvisna rodovitnost in rast vinske trte. Z rezijo moremo plodovitost trte zmanjšati in rast lesa pospešiti, ali pa tudi narobe.

Pri rezih je pred vsem paziti na to, da ohranimo ravnotežje med rodnim in nadomestnim lesom. Rodni les se nahaja vedno le na dvoletnem lesu. Nadomestni les je narezati na starem delu trte, ako je le-ta v svrhu pomljenja trsa potreben. Ves drugi les, ki ga ne rabimo niti za rod, niti za nadomestilo, odrezemo gladko pri deblu, da ne nastanejo luknje, ki služijo kot zavetišče raznih trnih škodljivcev. Iz istih razlogov odstranimo tudi staro odrarlo skorjo. Pri rezih porežemo tudi zgornje korenine na žlahtnem delu trte, ako tega posla ne obavljamo pri prvih kopi v pomladu. To je važno zlašči pri mlajših nasadih in v močni zemlji.

Rozgo je odrezati 1–2 cm nad očesom. Če režemo tik nad očesom, je prvo okno v nevarnosti, da se posuši. Ako pa režemo previsoko nad očesom, se stržen v tem delu medčlenka (internodija) posuši in nastane votlina, kjer se radi naselijo škodljivci vinske trte.

Pri rezih se nam je ozirati tudi na obliko, starost, rast in sorto vinske trte. Z ozirom na starost in rast trte režemo po pravilu: čim bujnejša je rast, tem več pustimo rodnega lesa, ali tem močnejše narežemo. Enako narežemo močnejše, ako smo v preteklem letu zdatno gnojili.

V naših krajih režemo navadno v februarju in prvi polovici marca. Prej ne moremo rezati vsled snega in nevarnosti zimske pozebe, proti kateri so neobrezane trte bolje zavarovane, nego obrezane. Če je pa trta kljub temu pozeble, tedaj je škodo pozebe mogoče pri poznejši reziji še nekoliko popraviti. Ako pa režemo trto pozno (v drugi polovici marca), se ista močno solzi, kar slabí vinsko trto ter ima lahko posledico, da zgornja očesa ne izzeno. V višjih, toplih in solnčnih legah režemo poprej nego v nizkih, vzhodnih in zahodnih legah.

Kako režemo vsled zimske pozebe poškodovane trte.

Škoda, ki nastane vsled zimske pozebe, je v nizkih legah lahko prav občutna. Tudi je nepopolnoma dozorel les proti pozebi bolj občutljiv, nego popularna dozorel. Visok sneg varuje spodnje dele trte pred pozebo. Pozebo lahko samo posamezna očesa, ali celo rozga, ali pa celo starejši deli trte. Če pozeblejo samo očesa, tedaj moremo s pametno rezijo še marsikaj popraviti. Drugačna je pa stvar, ako je pozebel enoletni les, ali pa celo stari les, v katerem slučaju je trs navadno izgubljen.

Glede pozebe preičimo posamezna očesa, eko jih prerežemo čez sredo od vrha navzdol ter pogledamo, kakšna je njih notranjost. Če je očesce znotraj rujavo, tedaj je poškodovan od mrazu in ne bo pognalo. V slučaju visokega snega je navadno pozebel samo zgornji del trte, spodnji pa je ostal nepoškodovan. V tem slučaju velja pravilo, da je treba dobiti toliko zdravih očes, kolikor jih odgovarjajoče rezne.

Kjer ne moremo narezati locnov, pustimo toliko več reznikov na 3–4 očesa. Pri tem pa je skrbeti za rezervni čep na starem lesu, da dosežemo v naslednjem letu primerne oblike. Ako je sneg ležal visoko in so ostala spodnja očesa zdrava, tedaj režemo pri odgovarjajoči reznički, kakor običajno ter narežemo toliko čepov ali reznikov več, da dobimo normalno skupno število očes in sicer, eko mogoče na dveletnem lesu.

V zimi brez snega trpe spodnja očesa več od mraza, nego zgornja ter režemo zategadelj bolj na dolgo. V letih po zimski pozebi režemo nekoliko pozneje, ko je obseg škode laže pregledati. V takšnih slučajih privežemo loc-

ne šele, ko so očesa pognala, drugače pa jih populnoma odstranimo.

Če je zima poškodovala tudi enoletni les, tedaj je treba več previdnosti pri rezih, kakor sicer. Navadno ne pozebejo vse trte, niti deli ene in iste trte enakomerno. Zato režemo pozneje kot običajno ter narežemo več in daljše locne na enem in istem trsu. Na močno poškodovanih trtah poženo pozneje iz starega lesa novi poganjki. Od le-teh obdržimo toliko, kolikor jih rabimo pozneje za pravilno odgojo. Najslabše je, ako pozebejo tudi starejši deli trte, kar se dogodi včasih v zelo nizkih legah. Da trto obvarujemo pred pozebo do cepljenega mesta, jo je treba v jeseni osipati. Ako pa je kljub temu uničil mraz trto do cepljenega mesta, tedaj odgovorimo iz podlage nove poganjke, ki jih cepimo na zeleno, ali pa cepimo staro podlago v precep. Pri takšnih zimskih pozebah je najbolje, vinograd izsekati in obnoviti.

Kako režemo vinsko trto, ki je bila poškodovana po toči?

Vinsko trto, ki je bila poškodovana po toči, režemo prav tako, kakor pozebljene trte po obsegu škode. Ako je poškodovan samo enoletni les, režemo normalno ter izberemo rodni les po možnosti na tisti strani, kjer je manj poškodovan. Ako je trta močno pobita in so ohranjeni le spodnji deli, režemo le kraje ali daljše rezne, dasiravno pa na račun rodovitnosti. Če so pa obtolčeni, celo starejši deli, režemo popolnoma kratko.

Rez na izrod.

Na izrod režemo stare vinograde, ki jih mislimo po prihodnji trgovski izsekati in obnoviti. V tem slučaju puščamo kolikor mogoče mnogo rodnega lesa, da na ta način zadnje moči trte izkoristimo.

Rez v mladih nasadih.

Mladi nasad režemo v prvem letu samo na eno oko, v drugem na eno ali dve, v tretjem na dve ali tri očesa, v četrtem pa na tri očesa. V petem letu režemo že tako, kakor je rezati stare trte dotične sorte.

Osnovni pojmi o odgoju vinske trte.

Da ohranimo rodovitnost in rast vinske trte v ravnovesju, jo je treba vsako leto rezati. Četudi z vsakoletno rezijo vinsko trto slabimo, vendar v naših krajih brez rezije dosežemo povoljnih uspehov v vinoreji. Resnica je, da se divje trte, ki jih ne režemo, zelo dobro razvijajo; one poženo močne korenine in nadzemne dele. Vsled tega tudi obilno rode in so odporne proti škodljivcem in boleznim v največji meri. Toda takšen naraven odgovor vinske trte je pri nas nemogoč vsled prevelikega obsenčevanja zemlje in slabe kvalitete grozdja, ki ga rode pravkar omenjene nekultivirane trte. Iz navedenih razlogov je treba vinsko trto po nekem gotovem načinu odgojevati, da dobimo boljšo kakovost vinskega pridelka. Način odgoje se ravna po podnebju, sorti in kakovosti zemlje.

V južnih krajih najdemo večje oblike vinske trte, kot pri nas. Grozdje dozori tam tudi na obsenčeni zemlji vsled večje solnčne topote. Pri nas pa je mogoče vzgajati le manjše in nizke oblike, pri čemur izkoristimo od zemlje odsevajočo topoto, ki vpliva na zoritev grozdja v ugodnem smislu. Nasprotno pa je skrbeti na jugu za čim večje obsenčevanje zemlje, da se tla preveč ne posuši in tvori v grozdju zadostna množina vinske kislino.

Močno rastoča sorta zahteva večjo obliko, kot slab rastoča. Sorta z velikim grozdjem in veliko rodovitnostjo se reže drugače, nego sorte z malim grozdjem in slab rodovitnostjo. Daljši rez zahteva tudi sorte, ki tvorijo rodna očesa v tretjem ali četrtem kolenu enoletnega poganjka, nego tiste, ki rode že ob temelju roze.

V lahki in nerodovitni zemlji prenaša trta le kratko rez in manjšo obliko. Za vsakteri način rez in odgoje pa veljajo naslednja pravila:

20. Vsak učenec mora točno hoditi k predavanjem. Le v izrednih slučajih sme učitelj z dovoljenjem ravnateljstva oprostiti učenca od svoje ure. Oprostiti učenca kakega predmeta za daljši čas ali za vse leto more le učiteljska konferenca.

21. Za red v učilnicah, pri šolskem in učnem inventarju in za razsvetljavo je odgovoren reditelj. Vse prostore čisti hišnik.

22. Pri praktičnih vajah mora vsak učenec sodelovati ter jih opravljati točno po navodilih. Doba dela se določi po letnem času in učnem načrtu. Če je potrebno, ukine ravnateljstvo radi dela tudi predavanja. Učenec sme opuščati odkazano mu delo le s posebnim dovoljenjem. Vsak učenec si mora sam nabaviti potrebno orodje, a naročuje ga navadno zavod za vse hkrati.

23. Vsak učenec mora zabeleževati vsa dele, vse važne dogodke in svojo lastno uporabo pri delu v poseben dnevnik.

24. Z živino je treba dobro in skrbno ravnati. Eksternisti so od službe v hlevu oproščeni.

25. Po končanem delu je treba orodje zavoda osnati in oddati v določene shrambe. Kar kdo zlobno poškoduje ali lahkomiselno izgubi, mora načaviti, odnosno plačati.

C. Določbe o internatu.

26. Zavod nudi vsakemu učencu posteljo, slamnico, nočno omarico in omarico s predalom in ključem. Za te stvari je vsak učenec odgovoren; eventualno škodo mora povrniti. Ravnatelj ali njegov namestnik ima pravico, vsak čas v navzočnosti učenca odpreti in preiskati učencu dodeljeno omarico.

Razločevati je med rodnim in nadomestnim lesom. Rodni les naj donaša grozdje, nadomestni pa naj tvori rodni les za prihodnje leto. Rodni les naj stoji vselej na dveletnem lesu, da boljše in sigurneje rodi, nadomestni les pa stoji lahko tudi na starem delu trte.

Rodni les je narezati vselej višje od nadomestnega. Da ne postane trta prevsoka, jo od časa do časa pomladimo s tem, da poskrbimo za nadomestni les na najnižjem mestu.

Rodni les ima trtam primerne dolžine, nadomestni pa je zmajaj kratek. Kratek rodni les daje manj grozdja, toda boljšo kakovost. Sorte z velikimi grozdji in dobro rodovitnostjo režemo navadno bolj kratko, ker bi dolge rezne ne prenašale, sorte z malim grozdjem in malo rodovitnostjo pa bolj na dolgo, ker bi sicer premalo rodi. Pri tem je treba premisliti, da-li je kvaliteta pri kratki rezni toliko več vredna, kolikor bi pridobili na količini pri dolgi rezni.

Po dolgoti rodnega lesa razlikujemo: kratek in dolg reznik (1–4 očesa); kratek šparon ali napnenc (5–7 očesa) in dolgi šparon ali locen (8–12 očesa). Nadomestni les je vselej kratek reznik, ki ga imenujemo čep (1–2 očesa).

Kakšna odgoja vinske trte je najprimernejša in razni načini te odgoje.

Za naše kraje in podnebne razmere je nizka odgoja najprimernejša. Ker je trta rastlina solnca in topote, je treba izkoristiti pred vsem od zemlje odsevajočo topoto, ki pride nižjim trtним delom v prid. Zategadelj se priporoča pri nas nizka vzgoja vinske trte po sledečih načinih:

1. Rez na glavič. Deblo je kratko s 3–4 roglji, na vrhu vsakega pa reznik z 2 očesi. Rezervni čep na daljšem rezniku. Rodni reznički so enakomerno porazdeljeni in enako visoki. Obrezana trta je 30 cm visoka. Priporoča se za sorte, ki mnogo rode, imajo velike grozde in v dotični zemlji ne prenašajo dolge rezne, kakor špon, muškatec, žlahtnina, laški rizling, portugalka in frankinja.

2. Štajerska krateka rez je že dolgo in navadi, a se odgovaja često previsoko. Obrezana trta naj ne bo čez 50 cm visoka. Rogli (3–5 po številu) so različno visoki in nosijo rezne z 2–4 očesi. Štiri očesa je pustiti le na lesu s kratkimi medčlenki. Rezervni čepi se nahajajo na najvišjih rogljih. To odgoja pride v poštov pri sortah in razmerah kot pri zgoraj navedeni odgoji.

3. Štajerska dolga rez (odgoja na locen ali šparon) je tudi že dolgo časa običajna. Žalibog se vrši ista še tu in tam nepravilno. Šparon je narezati na najvišjem mestu, ne pa na najnižjem, ali pa celo na starem lesu. Spodaj narezemo navadno 1–2 čepa po 2 očesi, zgoraj pa pollocen z 8–10 očesi, katerega vtaknemo v zemljo v strmih legah. Zelene poganjke na locnu prikrajšamo koj po cvetu na 3–4 lističe nad zgornjim grozdicem. Locen podpremo s kratkim kolom, ako ga teža grozdja vleče na stran. Ta način odgoje je uporabljeni pri sortah, ki pri kratki rezni pre-malo rode in zahtevajo dolgo rez, kakor mali rizling, burgundec, rulanec in traminc.

4. Reingavski način odgoje. Narezemo pollocen z 8–10 očesi in po en kratek reznik z 2 očesi. Pollocen se vpogne navzdol in priveže na vmesni količ v medčlenku (internodiju) med zadnjim in predzadnjim očesom 20 cm nad zemljo. Tako poženo očesa enakomerno. Ako je trta zelo močna, narežemo lahko tudi dva pollocna in dva kratka reznički ali čepa. Čestokrat se pripreti, da je trta dovolj močna, pa nima primerne rezne za šparon. V takšnem primeru narežemo pollocen na lanskem šparonu (največkrat na koncu istega) ter ga pripognemo nazaj k trti. Nadomestni čep narežemo, ako mogoče na trti sami. Naslednje leto odstranimo stari šparon z novim vred, da dosegemo tako zopet pravo obliko. Reingavski način se priporoča za sorte, ki zahtevajo dolgo rez.

5. Odgoja na žice s pollocni ima v smeri črte dva

27. Umivalne in kopalne naprave uporabljajo učenci skupno.

28. Za vsako spalnico določi ravnateljstvo za vse šolsko leto izmed učencev reditelja. Ta reditelj jamči, da se ohrani in očuva inventar spalnice, da vlada v spalnici največja snaga in red ter da učenci urede svoje postelje, takoj ko vstanejo.

29. Učenci morajo paziti na snago in red povsod, zlasti v straniščih, kajih vrata morajo biti vedno zaprta. Obutev se mora pred vhodom dobro očistiti, odnosno ostrgati. Čisti in snaži spalnice, umivalne prostore in hodnike hišnik zavoda.

30. Obutev in obleko si morajo učenci vsaki dan osnažiti, in sicer izključno le na zunanjih hodnikih prvega nadstropja (balkonih). Obuvati se smejo le v garderobi. Podplati čevljev morajo biti gladki ali kvečljemu z gladkimi žreblji nabiti.

31. Na obesalnikih v dnevnih prostorih se ne sme puščati obleke razen klobukov, na hodnikih pa ničesar.

32. Bolniška soba mora biti v redu in služi le za bolnike; v nju se sprejme bolnik na odredbo zdravnika.

33. Šolske sobe (učilnice) se smejo rabiti le za šolski pouk po urniku ali po posebni odredbi.

34. Vsako jutro javijo reditelji službujočemu instruktorju, ali so opazili kak nered in ali je kdo obolel.

35. Posteljno perilo se menja po preteklu enega meseca, brisača pa vsak teden. Vsakih 8 tednov morajo učenci odeje, slamnice ter blazine dobro iztolči in izčistiti, in sicer ob glavnem drevoredu, za kar so odgovorni reditelji.

Kdor bi imel orožje, streljivo ali lahko vnetljive snovi, se izključi.

12. Prepovedane so igralne karte in vsaka igra za denar.

13. Učenci ne smejo prodajati svojih šolskih in dežurnih potrebščin; tudi se ne smejo zadolževati.

14. Vsako samovoljno poškodovanje oprave, inventarja ali orodja se kaznuje. Storjeno škodo je treba poravnati. Če ni moč najti krivca, plačajo kvar ali se kaznujejo vsi učenci, ves letnik, odnosno prizadeta skupina učencev.

15. Kdor poškoduje nasade ali si samovoljno prilasi pridelkov, se kaznuje. Učenci naj v poštenosti prednjačijo poslom in delavcem zavoda; vsako šolski imovini storjeno škodo morajo takoj naznaniti. To bačnih ostankov, papirja itd. učenci v zavodu in njega bližini ne smejo trositi. V vrtu službujoči učenec mora paziti na snago okoli zavoda in po vseh nasadih. Po nasadih ok

roglija, na vsakem roglju pa en pollocen z 8–10 očesi in po en nadomestni čep z 2 očesoma. Locni se privežejo na spodnjo žico, ki sega 30 cm nad zemljo. Poletne poganke privezujemo na drugo ali tretjo žico. Ta odgoja velja za sorte z dolgo rezjo.

6. Nizka odgoja na žice s kratkimi napnenccci ali nizka pfaldska odgoja ima nizko deblo z dvema kratkima napnencema po 6–7 očes. Spodaj sta dva nadomestna čepa po 2 očesi. Poletne poganke porazdelimo in privežemo na prvo in drugo žico. Spodnja žica se nahaja 30 cm, zgornja pa 60 cm od zemlje. Priporoča se za sorte z nadavnim rastjem, ki ne prenašajo dolge rez, n. pr. silvanec.

Vekoslav Štampar, Ptuj.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Za proračunske razprave se je določilo krajše postopanje tako, da bodo proračuni posameznih ministrstev še pred koncem tega meseca sprejeti. Opozicionalni blok ne misli naskočiti vlade, dokler se razpravlja o proračunu. Doznao se je, da bi Pašič v slučaju nastopa takoj podal ostavko vlade ter tako naprtil opoziciji odgovornost za proračun, ki so ga radikalni sami stavili.

Te dni bo izročeno predsedstvu skupščine še 30 površilnic Radičevih poslancev. Hrvatski poslanci zahtujejo, da je od njihove strani vse pripravljeno za boj proti Pašičevi vladi ter da bodo zadostili vsem zahtevam poslovnika v skupščini glede prisege itd. Poslanec Predavac je še izjavil: Jaz smatram, da so iz sedanjega položaja najboljši izhod volitve, ker je treba, da ljudstvo z volitvami pokaže svoje mišljenje o sedanjem režimu. To velja posebno za srbski narod. Ne verjamem, da bi ta odobril tako strašno korupcijo. V zvezo demokratov z radikalci ne verujemo. Smatram, da je nočeta niti Pribičević niti Davidović. V Davidoviča imamo veliko zaupanje. Sploh bi pa bila tako koalicija nemogoča, tako z ozirom na zunanjji, kakor tudi na notranji politični položaj. Z ozirom na notranji politični položaj zato, ker bi demokrati izigrali svoj ugled, če bi se zedinili s tistimi, katere so rušili radi korupcije; z ozirom na zunanjji politični položaj pa zato, ker bi to značilo prevaro nad Hrvati in Slovenci.

Pri razpravi o proračunu notranjega ministrstva so prišle na dan razne zlorabe radikalne vlade: na eni strani strašno hajduško stanje v Makedoniji, kjer je v par letih izgubilo življenje — 600 orožnikov ter bogzna koliko domačinov, na drugi strani pa vse polno protipostavnosti tudi po naših kulturnih krajih. Govornik Jugoslovanskega kluba je tudi omenil, kako protipostavnost je zagrešila vlada, ker je razpustila odbor Kmetijske družbe samo radi tega, da je udarila nas, ki smo imeli v odboru večino. Vlada nima nobene pravice, da postavi privatni družbi gerenta, vlada ima pač pravico družbo razpustiti, ne pa pravice odstaviti družbeni odbor in postaviti gerenta. (Medklje notranjega ministra: Ko je predsednik družbe zapustil svojo službo, sem moral postaviti gerenta!) Kulovec: Gospod minister, zato niste imeli nobene pravice. Kmetijska družba na podlagi svojih pravil sama ureja svoje notranje zadeve. Vsaka družba oziroma društvo je popolnoma avtonomno. Vladna dolžnost je, da čuva, če se potrjena pravila izvršujejo ali ne. Če vidi, da se ne, ima pravico jo razpustiti, nima pa te pravice, da bi družbi, ki je ustanovljena po društvenem zakonu, postavljala gerenta.

Po Beogradu prirejajo invalidi protestne shode in obhode, ker ne posveča vlada prav nobene pozornosti invalidskemu vprašanju ter pripravlja zakon, ki bo še to malo vzel invalidom, kar bi meli dobiti po načrtu zakona, ki je bil septembra 1922 sklenjen sporazumno med vlado in invalidsko organizacijo.

GRČIJA.

Vlado imajo v rokah republikanci, ki so pa glede odstranitev kralja in njegovega dvora sklenili sporazum tudi z onimi strankami, ki so nasprotovale poprej republikanskemu stališču. Načrt sporazuma določa, da se kralj Jurij prostovoljno odpoveduje prestolu, sme pa do svoje smrti nositi častni naslov grškega kralja, ima pravico svobodno uživati vsa kraljevska posestva na Grškem razen Tatoe in bo prejemal od grške vlade štiri petine sedanja civilne liste. Člani kraljevske rodbine se imajo za včemo odpovedati vsem pravicam do prestolonasledstva. Na podlagi tega sporazuma se ima izvršiti splošna amnestija, sprejeti se imajo vsi sposobni, a sedaj odpuščeni oficirji in uradniki, proglašiti se imajo republika po narodni skupščini in ljudsko glasovanje imo pozneje to proglašitev le odobriti.

Ko je nastopila republikanska vlada, so monarhisti podtaknili nekaj bomb pred angleško in rumunsko poslaništvo, da bi vlado spravili v slabo luč. Atentati so se še pravočasno razkrili in niso zahtevali žrtev. — Grčija je priznala Sovjetsko Rusijo in iz Aten je iz-

gnala nekoga ruskega kneza, ki se je lastil naslov in mesto zastopnika nekdanje carske Rusije.

FRANCIJA.

Francosko valuto je podprt ameriški bankir Morgan. Ko so v zbornici opozicionalci ostro nastopili proti novemu finančnemu zakonu, je ministrski predsednik Pojcar izjavil: »Pred koncem maja bodo gotovo novе volitve. Zato se ni treba batiti nikake diktatorske vlade. Podaljšanje veljavnosti mandatov bi pomenilo kršenje osnovnih določb volivnega prava.«

ITALIJANSKI FAŠISTI.

Veliki fašistovski svet je nadaljeval svoje zborovanje. Govorili so o organizaciji. Fašistovske zveze štejejo nad 350 tisoč članov. Najmočnejša je zveza v Florenci, ki šteje 22.000 članov, tej sledita zvezi v Milanu s 17 tisoč in zveza v Rimu s 16500 članimi. Lansko leto so ustanovili 104 zveze.

ITALIJA IN POLJSKA.

Poljski poslanik v Rimu Zalewski je dal zastopnikom italijanskega tiska daljšo izjavo o gospodarskem pomenu posojila, ki ga je Italija dovolila Poljski v znesku 400 milijonov lir. Vsa dosedanja, od poljske republike najeta posojila so bila namenjena več ali manj vojaški organizaciji, dočim ima to posojilo popolnoma gospodarski značaj. Poslanik je posebno dalje naglašal modro državno politiko Mussolinija, pod katerega vodstvom se je Italija okreplila na finančnem in gospodarskem polju.

ANGLIJA.

Iz proračuna za mornarico je razvidno, da bo štelo angleško brodovje v Sredozemskem morju poslej osem velikih bojnih ladij, dve flotilji križark, eno flotiljo podmornic, štiri torpedne rušilce in več pomožnih ladij. Angleški proračun za leto 1924–25 izkazuje 785 milijonov funtov izdatkov, to je za 30 milijonov funtov manj, kakor letos. (785 milijonov funtov je 1 biljon in 99 milijard jugoslovenskih kron ali okroglo 275 milijard dinarjev.)

PROSVETNA ZVEZA V MARIBORU.

Sestanek odbornic DZ celjskega okraja. Da so DZ res priljubljene dekliške organizacije, je pokazal sestanek odbornic DZ celjskega okraja, ki je bil obenem ustanovni občni zbor okrajne DZ v Celju. Odbornice DZ iz celjskega okraja so bile častno zastopane. Zapisniki, podani v pregled, so dokaz, da v Dekliških zvezah ni manj discipline, kot pri Orlicah. Splošno je bilo opažati, da dekleta hočejo storiti vse za razvoj organizacije DZ, katera nam naj skupno z Orlicami vzgaja deklet in žena, ki bi se zavedale, da je odločena žensvna velika naloga: naj sodelujejo, da najde človeštvo pot do časne in večne sreče.

Odbornice Dekliške zveze ptujskega okraja imajo v nedeljo, dne 23. t. m. ob 11. uri dopoldne v minoritskem samostanu ustanovni občni zbor Okrajne DZ Ptuj. Ne pozabite prinesiti s seboj pismena poročila, kakor smo vam sporočili potom okrožnic. Vabljeni pa so zastopnike tudi iz drugih župnij, kjer še nimajo DZ.

V župnijah, kjer želite ustanoviti DZ, naj sporočijo Prosvetni zvezi v Mariboru, ki jim da to zadevna navodila. — Tajništvo Prosvetne zveze.

Naše prireditve.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Orel priredi skupno z Orlicami in naraščajem dne 25. marca, to je na Marijin praznik slavnostno akademijo z raznovrstnim sporedom. Prijatelji mladine od blizu in daleč vladivo vabljeni.

Prireditve Dekliške Marijine družbe v Ptiju. Dne 25. marca, na praznik oznanjenja Marijinega uprizori v dvorani Narodnega doma ob treh popoldan, tukajšnja Dekliška Marijina družba lepo versko-poučno igro »Trojna pot«. Vsakdo bo z užitkom gledal to v življenje segajočo igro, ter ste zato vsi okoličani vabljeni, zlasti pa sosedne Marijine družbe, da se udeležite v čim večjem številu te lepe prireditve.

Krekova mladina v Celju vprizori v soboto, dne 22. t. m., ob 8. uri zvečer, v nedeljo, dne 23. t. m. ob pol štirih, v torek, dne 25. t. m. ob pol štirih popoldne v Nar, domu v Celju narodno zgodovinsko dramo »Miklova Zala«. K obilni udeležbi vabi prijatelje od blizu in daleč — odbor.

Šoštanj. Tukajšnji Orel priredi dne 25. marca ob 3. uri popoldne v dvorani holeta »Union« telovadno akademijo z zanimivim sporedom. Vsi prijatelji Orlov iskreno vabljeni. Bog živi!

Tedenske novice.

ZUPANSKI TEČAJI

se vršijo

I. v nedeljo, dne 23. marca t. l. ob 11. uri v Ljutomeru (okrajna posojilnica) za okrajsko glavarstvo Ljutomer (sodna okraja Ljutomer in Gornja Radgona).

II. v torek, dne 25. marca t. l. ob 9. uri v Murski Soboti (v šoli) za Prekmurje.

Župani in odborniki! Udeležite se polnoštevilno! Govorijo gg. uradniki-strokovnjaki, v vojaških zadevah pa g. podpolkovnik Jurkovič.

† **Župnik Jakob Krajnc umrl.** Iz Buča smo prejeli žalostno vest, da je preminul v soboto zvečer tamoznega župnika Jakob Krajnc. Pred meseci ga je opazila kap in ga čisto ohromila po eni strani. Dolgo časa je bil kot

hrom navezan na postelj in ga je smrt rešila nadaljnega trpljenja. Blagopokojni je bil rodom iz Št. Jurja ob južni železnici. Kaplanoval je na več mestih in precej let je bil župnik v Bučah. Rajni župnik je bil blagočist značaj, goreč dušni pastir in kot duhovnik reda ter točnosti je bil priljubljen povsod, kjer koli je pastiroval. Kot dijak je živel v zelo revnih denarnih razmerah in si je že v dijaških letih nakopal radi stradanja ter pomanjkanja žledčno bolezni radi katere je bil vedno rahlega zdravja. Bučani bodo rajnega gospoda ohranili v trajnem spominu. Bodil mu zemljica lahka!

V kaki družbi je zastopnik Samostojne Puclj? — Kakor znano, se je edini posianec samostojne Puclj, priključil klubu srbjanskih zemljoradnikov. Pred nekaj dnevi je bil v narodni skupščini na razpravi proračun ministrstva za vere. V imenu kluba Pucljevih zemljoradnikov je nastopil kot govornik poslanec Miletič. Pri tej priliki je ta gospod razvил program zemljoradnikov za bodočnost in povedal, da bodo zemljoradniki ta program tudi izvedli, ako bodo enkrat prišli do vladne moči ter oblasti. Gospod Miletič je javno povedal, da bodo zemljoradniki v slučaju vladne oblasti odpravili verski pouk v ljudskih šolah. Število duhovnikov bodo zmanjšali in 8000 prebivalcem bo smel pastirovati samo eden duhovnik. Cerkve bodo postale državna last in duhovnik se bo moral držati pri pridigah in cerkvenih opravilih program, katerega bo predpisala vlada. Glede Kristusa se je izjavil g. Miletič, da je bil komunist. Tak je torej program Pucljevih zemljoradnikov za bodočnost. In samostojni se še držajo lagati, da niso protiverska stranka, a njihov zastopnik Puclj je v klubu srbjanskih zagrizenih sovražnikov verske vzgoje v ljudskih šolah.

Kako so demokrati oškodovali mariborsko mestno hranilnico. Kakor smo že poročali, je upravni odbor mariborske mestne hranilnice, v katerem sedijo demokrati, tožil bivši upravni odbor za povrnitev 17 milijonov kron, ki jih je ta dal za vojno posojilo. Občinski svetniki SLS so svarili pred to tožbo, ker se je tudi v Ptiju izkazalo, da je kaj takega nemogoče. Če v Ptiju ni bilo mogoče izložiti, kjer je Ornig kolikor toliko na lastno pest podpisoval vojno posojilo, je za to še manj upanja v Maribor, kjer je bivši hranilnični odbor na svoji seji to stvar čisto pravilno sklenil. Pa vsi nasveti so bili zastonj, demokrati so gnali tožbo naprej, sedaj so se pa morali poravnati s toženo stranko in hranilnica bo trpela veliko izgubo vsled visokih stroškov, od katerih odpade na njenega advokata dr. Kodermana 86 tisoč dinarjev, na dr. Orosla kot zastopnika nekdanjega odbora pa 21 tisoč dinarjev.

PONAREJENI KOLEKI.

V preteklem tednu je mariborska davčna oblast prisila na sled dobro organizirani družbi tihotapev, ki je tihotapila v Maribor iz Graza v Avstriji ponarejene koleke po 10 din. ter jih razpečavala v Mariboru. Vodja te družbe je bil bivši carinik, pozneje pa trgovec Krstič, rodom Srb. Pomagalo mu je več oseb, ki sede sedaj ženjim vred pod klučem. Natančna preiskava je kmalu odkrila vse člane te družbe in na prošnjo naših oblasti se je za zadevo začela zanimati tudi graška policija. V Gradu so odkrili tiskarno za tiskanje ponarejenih kolekov; vodil jo je znani mariborski tiskar Rabitsch, ki se je po preobratu preselil v Graz. Graška policija je arretirala njega in več pomagačev. Čez mejo je koleke tihotapil neki Nemec, ki je pravočasno pobegnil pred zasledovanjem. Pri Rabitschu so našli kakih 20 tisoč komadov ponarejenih kolekov, v Mariboru pa jih je krožilo več tisoč. Falsifikati so se začeli pojavit v sredini meseca februarja tega leta. Finančna oblast je sedaj izdala natančen popis ponarejenih kolekov, da bi se prebivalstvo vedelo ravnat pri kolekovjanju raznih vlog ter nebi padlo v roke brezvestnim ponarejevalcem. Ker danes tudi kmet skoraj tedensko že rabi razne koleke, je verjetno, da se nahajajo tudi po dejeli ljudje, ki skušajo falsifikate (ponarejene koleke) spraviti v promet ter jih prodajajo za polovico ali še cenejše, kakor pa stancijo pristni. Pri kolekovjanju večjih vlog bi se dal marsikdo lahko zapeljati, da bi uporabljal ponarejene koleke, ki so cenejši, ne meneč se za nevarnost odkritja. Za to opozarjamo kmete, ki imajo opravka s kolekovanjem, da pazijo pri kolekih, zlasti onih za 10 D., da sledče: Pristna taksna znamka (kolek) za 10 din. je jasno vijoličaste barve, dočim je ponarejena zamašana in bolj bledo vijoličasta. Na pravilni znamki so črte jasno izražene ter vdolbljena polja jasno bela, na ponarejeni pa črte nejasno izražene ter vdolbljena polja zamazana, da jih je komaj opaziti. Poleg tega pa so ponarejeni kolki nekoliko večji od pristnih ter izdelani na slabem in tankem papirju. Spoznajo se skoro na prvi pogled. Najlažje se obvarujejo ljudje pred falsifikati na ta način, da vse koleke kupujejo pri zato poobraščenih prodajalcih in trafikah, ki so zavezane kupovati koleke pri finančni upravi. Od raznih sumljivih elementov, ki bi koleke ponujali na prodaj, je iste zelo nevarno kupovati. Najbolje je take tice prijaviti najbližnji orožniški postaji, kjer bodo hitro ugotovili, da li je poobraščen kolek prodajati ter prodaja pristne, ne pa ponarjene. Oblasti kaznujejo vsako uporabo ponarejenih kolekov zelo strogo. Najmanjša kazn je denarna globla in sicer petdesetkrat toliko, kolikor znaša vrednost uporabljenih kolekov, poleg tega pa se kaznjuje uporaba falsifikatov z zaporom, ki traja več mesecov.

Odprto pismo na inšpekcijo dela v Mariboru! Z vlogo od dne 20. januarja 1924 sem prosil, da uvedete glede učnega razmerja, delovnega časa in moje obveznosti napram g. Vivadu kot bivšemu mojstru mojega sina potrebno postopanje. Na to vlogo nisem dobil še nobene rešitve. Ko sem prišel v nedeljo, dne 9. marca t. l. k futrani sveti maši v Laško, pozval je mene laški stražar, naj njemu sle-

dim k županu. Ko sem to storil, pokaže meni advokat dr. Roš. Vam poslano pismo z vprašanjem, če sem jaz to podpisal. Ko sem to potrdil, mi oblubi neprijetne posledice tega. Kako je prišlo pismo v roke advokata in kaj ima ta tem opraviti, meni ni znano. Kolikor je znano, postane vsaka vloga z dnem predaje naslovnemu uradu uradni akt in kaj je delal ta uradni akt pri temu gospodu v Laškem, prosim pojasnila. — Padež v občini Marijagrdec, dne 16. marca 1924. — Jurij Stergar.

Poročil se je g. Teterič, sluga Zadržne gospodarske banke v Mariboru, z gdč. Jerico Plavčak iz Sv. Florijana ob Boču. Čestitamo!

STRAŠEN UMOR V SELNICI OB MURI.

Zelar Šimon Hirzel v Selnicu ob Muri se je poročil pri Mariji Snežni dne 16. 5. 1923 z Marijo Hanžič. Žena Marija je bila delovna ter skrbna, Šimon pa delomrjen zapravljevec in pisanec. Lenobo in zapravljevec mu je žena upravičeno predbacivala in radi tega je prišlo večkrat med obema do hudi prepirov. Šimon je začel ženo sovražiti in iskal priliko, kako bi se je znebil za vedno. Dne 6. 2. 1924 je Marija kurila v štedilniku, da bi skuhalo kosilo. Pri nalaganju drv v štedilnik je bila sklučena, mož se je jej približal od zadaj s sekiro in jo udaril po glavi, da se je pri priči zgrudila na tla. Nato jo je zverina v človeški podobi še večkrat udaril s sekiro in jo pustil izkraveti. Ko je bila žena mrtva, jo je slekel do nagega, jo odnesel iz kuhinje kakih 50 m od hiše in odložil mrtvo truplo na Šrokove posestvu. Ubite žene ni zagrebel, ampak je na vozil na njo v samokolnici za kakih 30 cm na debelo blata. Hirzelovim sosedom se je naenkrat začelo zdeti sumljivo, kam neki bi naj bila izginila Marija, ker je ni bilo na spregled. Žene že ni bilo več kot mesec med ljudi, mož se je pa izgovarjal, da je pobegnila od njega neznano kam. Ljudje, ki so poznali Hirzelovo divjaško naravo, so začeli govoriti o zločinu in te govorice so došle na uho šentiljskemu orožništvu. Orožništvo je začelo stikati okrog Hirzelove hiše in kmalu so zadeli na to, kar so iskatali, na zblatom pokrito Marijo. Izkopali so jo, prepeljali v šentiljsko mrtvašnico, kjer je bila raztelesena dne 15. t. m. Pri raztelesenju so dognali, da je bila ubita že več mesecev v drugem stanju. Ko je Šimon videl, da umor zasledujejo orožniški, je pobegnil iz hiše in se skril v bližini na kozolec in sicer se je globoko zakopal v seno. Ko so Hirzelovi sosedje zvedeli o strašnem zločinu, se jih je več ponudilo orožništvo in so začeli v ogroženosti iskatki divjaka Šimona. Odkrili so ga dne 16. t. m. na že omenjenem škednju. Šimon je bil pregloboko zakopan v seno, začel je kašljati in kašljaj ga je izdal, civilisti so ga privlekli izpod sena in ga predali orožništvu. Ko je bil Hirzel v verigah, je izpovedal, da mu je posestniška hči Marija Senčič iz Selnice prigovala, češ: »Kaj se boš preprial z baburo, jo pač moraš na kak način proč spraviti.« Senčičin nasvet je nečloveški mož izvršil in je spravil svojo ženo proč po balkansko — s sekiro. Marija Senčič je bila radi Hirzelove izpovedi tudi aretirana in predana z Hirzelom vred mariborskemu sodišču.

Gospodarsko poslopje mu je do tal pogorelo. V Orehovali vasi pri Mariboru je izbruhnil v petek, dne 14. t. m. ob pol 6. uri zjutraj požar pri posestniku Megliču. Na kraj nesreče sta takoj pribrzeli hotinjska in mariborska požarna brama. Požrtvovalnemu in napornemu delu obeh požarnih bramb se je zahvaliti, da je bil ogenj v primeroma kratkem času udušen in omejen. Požarni brambi sta oteli hišo in del hlevov, gospodarsko poslopje je pač pogorelo do tal.

Nemila smrt. (Poročilo iz Hoč.) Nemila smrt je našemu spodnjehočkemu županu Antonu Vernik pretečeni petek ugrabila njegovo najljubšo 12letno hčerkico Idiko. Rajna je bila priden, miren, tih, pobožen in marljiv otrok. Presečila se je k svoji mamici, ki jo je pred enim letom izgubila. Žaljuči obitelji naše najiskrenje sožalje!

Sestra ravnega »Štajerca« — »Domovina.« Od Vurberga poročajo: V enem zadnjih »Gospodarjev« je bilo opisano, kake vrste list je »Domovina.« Našo stranko grdo pusuje in sneši vsako versko reč. Tudi pri nas imajo ta list nekateri, ki so bili prej nemškutarji, potem samostojni in zdaj menda sami no vedo, kaj da so. Pa tudi našim ljudem se vsiljuje in celo nekateri mlajši fantje ga imajo. Čudno se nam je zazdelo, da je ta ravnemu »Štajercu« podoben list prišel na naš kraj. A zdaj se več ne čudimo, ker smo izvedeli, da imamo tu dva bolj tiha, a huda nasprotnika, ki ta list naročata in priporočata. Za zdaj zamolčimo njuno ime, a o prvi priliki pridežmo z njim na dan. Naj ljudje spoznajo ta dva škodljiva ptiča. Priobčili bomo tudi tiste, ki list prejemajo, čeprav ga zastonj dobivajo. Sram jih bodi, da čitajo demokratsko glasilo advokata dr. Žerjava, ki je nas Slovence prodal Belgradu na milost in nemilost. Nasledke tege vsi čutimo, ker pri nas vse nazaduje: pošta, šola itd., le davki vedno napredujejo in rastejo.

Proč s takim vzgojiteljem mladine! Od Sv. Jakoba v Slov. gor. poročajo: Ker je mera in nevolja zavoljo našega dičnega mladega učitelja že polna, ne preostane nič drugega, kakor da svetu pokažemo, s kakšno izvrstno učno močjo nas osrečuje šolska oblast. Učitelj Kramberger Josif, ali po njegovem »Joso«, si je menda stavljal kot svojo nalogu: naše otroke naravnost pokvariti. Ni še dolgo tega, kar jih je učil pesem »Dobro jutro, ljubca moja, ali si se naspala kajc itd. Se na tablo jih je napisal, da so si to lažje zapomnili. Pred kratkim pa so se moralni otroci učiti neko pesem Simon Jenka »Knezov zet.« Prepisovati so si jo moralni, se učiti iz glave prav dolge kitice, in tam se govori o ljubici, ki jo pride njen ljubček po noči klicat itd. Sedaj pa vprašamo šolsko oblast, ali ve ona za to naravnost podlo zapeljevanje naših otrok? Koliko vemo, se oblasti drugod trudijo otroke obvarovati pred prenaglim spoznanjem spolnega življenja, ta imenitni vzgojitelj mladine pa nam jo naravnost zapeljuje. Mi smo tega človeka, ki si zasluži vsa druga imena, kakor učitelj, pustili na miru, če-

ravno je splošno znano, da je popolen pisanec, ki se neštetokrat tako napije, da ne ve, kaj dela in kje da je. Mi smo ga pustili pri miru tudi teda, ko smo izvedeli, kako so ga o božičnih praznikih v Radgoni sprejeli, ker je brez legitimacije v pisanji družbi prestolil državno mejo, mi smo ga pustili tudi pri miru, ko smo izvedeli, kako se je na dan po Novem letu zaspan vozil med Mariborom in Šmiljem in celi dan zamudil šolo — sedaj pa, ko vemo, da nam hoče naše otroke izpriditi, pa tega več ne bomo trpeli. Če bo šlo to naprej in se ne bo držal ta gospod pri svojem učenju v šoli predpisanih mu šolskih knjig, tako v petju, kakor drugače, se mu čisto lahko zgodi, da ga lepega dne postavimo na cesto. Nam staršem so naši otroci več kakor tak kvarljivec naše mladine. Mi starši bomo dajali odgovor o svojih otrocih, mi bomo trpeli, če bodo pokvarjeni, zato si jih ne pustimo kvariti od ljudi Krambergerjeve vrste. Ta mladič si pa naj zapomni, da bomo od sedaj naprej vse njegove junaške čine in neumnosti v šoli in izven šole odkrili javnosti, dokler ne bode oblast spoznala, da on ni za vzgojitelja mladine.

Smrt dveh bratov. Na pustni terek je pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. umrl 89 let stari Franc Šori in na dan pogreb pa je umrl njegov brat Janez Šori, 91 let star. Vlč. g. duhovni svetovalec domaći župnik je na grobu med drugim tudi omenil, da je oba brata od mladosti družila ljubezen in združila jih je tudi smrt. Svoje otroke sta lepo izredila in Janez Šori je leta 1921 pri Sv. Urbanu nad Mariborom obhajal svojo biserno poroko s svojo še sedaj živečo ženo Veroniko, ravno tedaj, ko je njegov sin Ivan, kmet v Rošpahu, obhajal svojo tretjo poroko. Bog daj njima večni mir, žaljučim pa naše sožalje!

Ptujška bolnica je dobila vendar enkrat enega kirurga ali operterja. Tudi Röntgen-aparat se že postavlja. Novi primarji je izvrstni operator in je bil do sedaj v državni bolnici v Ljubljani. Ljudstvo se opozarja, da se lahko v domaći bolnici pusti operirati in se ne bo več treba voziti v oddaljene bolnice.

Sedemdesetletnico življenja je letos ob svojem godu obhajal znani g. Karba Josip, posestnik na Krapji. On rad pove: Če bi še enkrat prišel na svet, ne bi hotel biti drugo, kakor kmet. Saj se je že kot mladenič pripravljal v gospodarski šoli za kmeta. Tudi svoja dva sina je dal v kmetijski šoli izšolati za kmetski stan. Pa pustimo to. Njegovo ime je na posebni način zvezano z gasilnimi društvami na Murskem polju, on jim je oče in zgodopisec. Bilo je menda leta 1881. Obiskal je dejelno razstavo v Gradcu. Kar je tu videl, tozadévne vtise opisal je v »Slovenskem Gospodarju«. Tam ga je med ostanimi predmeti zanimalo orodje, kakršno rabijo požarne brambe. Vozeč se po žitorodnem polju domov, opazoval je v neki vasi blizu Gradca gasilno spravišče. Navdala ga je misel: Ako je nemški kmet lahko gasilec, zakaj bi to ne mogel biti tudi slovenski kmet in kmetski sin. Dozdaj so namreč gasilška društva bila znana samo med gospodarskimi mestnimi in tržnimi. Ti so imeli svoj »Feuerwehr«. Mladi mož je svojo zamisel razdelil v Posojilnici v Ljutomeru, takratnemu načelniku, sedaj od leta 1908 v Bogu počivajočemu Kukovcu. Gospod je zadevo vzel na znanje. In uspeh? Posojilnica je obljubila za snovanje gasilnih društev med kmetskim prebivalstvom denarno podporo. Prvo društvo s povelenjem jezikom slovenskim, ustanovilo se je v občini Cvēn-Krapje-Mota. Dandanes je gasilstvo razpreženo po celem okraju, združeno v lastni Zvezzi prostovoljnih gasilnih društev v političnem okraju Ljutomer. Zveza je ob svoji 15 letnici dala kovati spominske kolajne, za dvajsetletnico gasilstva je rojak s Cvena, gospod Vladimir Pušenjak, v lični knjižici društveno zgodovino sezavil po zapisih Josipa Karba, tajnika Zveze, ob 25 letnici društvenega obstanka je dejelni odbor naklonil častno kolajno vsem še živečim, od začetka poslujočim 27 društvenikom za 25 letno zasluzno delovanje v stroki gasilstva; na Krapji-Mota-Cven je bilo odlikovanih deset. Zveza je leta 1920 svojega tajnika imenovala za častnega člana. Nedavno je tajništvo prevzela mlajša moč. Dosedanji tajnik je še duševno in telesno krepak. V tem stanju ga dohri Bog ohrani tudi po sedemdesetletnici!

Novice od Sv. Križa pri Ljutomeru. V Iljaševcih so za kapele dobili nov zvon. Tega glasilca ob času vsakdanje molitve, ob sprevidevanju bolnikov in oznamovalca smrtnih slučajev je g. župnik slovensko blagoslovil in ob enem zbranemu občinstvu povedal primerne nauke. — Letos je 35 let, odkar ima naš kraj pošto, začela je poslovati leta 1889, istočasno kakor pri Malinedelji. Z novima uradoma so razbremenili pošto v Ljutomeru, ki posluje od leta 1836. Pri sosednjem Sv. Juriju so pošto dobili leta 1873, v Radencih pa 1885. Danes so sponameščeni po raznih krajinah nabiralnik, in po župniji raznaša pošto sel. Imamo tudi postaje: telegrafično, telefonsko, zeleznično. Torej znaten prometni napredok. — V Starivesi je umrla blaga žena M. Krajnc. Oplazila jo je po lev strani života kap, ostala je pri zavesti, a čez teden dni zaspala v Gospodu. Svetila ji večna luč! Dne 25. februarja so v hiši imeli »gostovanje«, dne 10. marca pa »karmine.« Kako že reče stavek: Dež za solncem mora biti, za veseljem žalost priti!

Iz ormoškega okraja. Okrajna posojilnica v Ormožu je začela razpošiljati po okraju svojo bilanco za preteklo poslovno leto 1923. Proti temu ne bi imeli prav ničesar, aki ne bi skušala na podlagi zgodovinskih dejstev med naronom širiti mnenje, kakor da posluje še vedno po istih smernicah in na isti podlagi, kakor nekdaj. Nekoč so v tej posojilnici sodelovali po večini naši odločni naronjaki, dočim vidimo danes v njenem odboru in nadzorstvu samo najbolj zagrizene liberalce vseh barv. Ker pa čutijo, da se jim že majajo tla pod nogami, so izkopalni še blage pokojnike, da jih držijo kot svitel ščit pred seboj in da zakrijejo s tem svojo delovanje. V uvodu k bilanci pravijo: »Pod prvotnim načelstvom gg.: Leopolda Petovar, Franca Gom-

zi, Ivana Kolarič, Jakoba Zadravec, Štefana Pernat, Alojza Mikl, ter nadzorstvom gg.: Ivana Kočevar, Ivana Bohanec, Ivana Veselič, Mihaela Škobilj ter Franca Zabavnik, je stopila zadružava v življenje ter leta za letom vršila vestno svojo zadružno nalogu, pred vsem pa je bilo opora našim ljudem v tistikrat težkem nacionalnem boju proti našim narodnim neprijateljem.« Vprašamo, koliko pa je bilo med našetimi liberalci? In sedaj našteva pokojne člane in pravi dobesedno: »Pod vodstvom vseh teh uglednih mož (podčrtali mi), kakor tudi pod sedajnim načelstvom (podčrtali mi) zadružava ni spremila najmanje (podčrtali mi) že uvodoma naglašenih smernic svojega plodovitega dela ter vrši vedno in povsod svojo zadružno in kulturno misijo.« Ako bi se zbudili iz večnega spanja blagi pokojniki, ki so ustanovili in nadzirali prejšnjo okrajno posojilnico ter tudi videli sedajno gospodarstvo, »zadružno in kulturno misijo« n. pr. ob času zadnjih občinskih volitev v Ormožu, ko se je kar razšipaval denar, pa ne v smislu težkega »nacionalnega boja«, bi si mnogi že zeleli nazaj v hladni grob. Težko so nam šle te besede izpod peresa, toda tako čutiskega izrabljanja idealnega delovanja in streljenja blago-pokojnih mož še menda ni doživel naš okraj. In zato se morajo narodu odprieti oči.

Novice iz Sv. Boltenka pri Središču. Na fašensko nedeljo smo imeli kar tri veselice. V šoli je uprizoril naše marljivo bralno društvo s pomočjo orlovskega odseka dve gledališki predstavi: »Petelin« in »Začarane gosli.« Obe igri ste krasno uspeli in mladim diletantom želimo še več takih uspehov. Veselica se je tudi v denarnem oziru prav dobro obnesla in šola ter ubogi otroci so dobili lep delež od vstopnine. — V gostilni Zabavnik je imela požarna bramba svojo veselico, ki je bila tudi precej dobro obiskana, akoravno se je opažalo, da so nekateri maloštevilni požarniki zapustili svojo lastno veselico ter šli rajši k tretji prireditvi v gostilni Ran, kjer so se zbirali orjunci in sokočaši. Tem požarnikom moramo pač reči, da ne razumejo napisa: »Kdo trpi, ne vprašamo, kjer gori, pogašamo!« Požarna bramba je pobirala prispevke pri vseh občinah in po celih fari in vsak je rad dal, sedaj pa hočejo nekateri razbiti to ustanovo v škodo vseh Bolzenčanov. Ustanovitelji požarne brambe so imeli blag namen. — Zadnji sneg je napravil take zapreke, da še niti lovski tati niso šli iz hiše. Pravijo, da je eden bil zadnji obsojen na petdnevni ričet in 1000 dinarjev globe, ker je streljal uboge zajčke brez dovoljenja in posošja.

Iz Visol ob vznožju Pohorja. Če jo imameš iz Slov. Bistrice skozi Gor. Bistrico in po okrajni cesti proti Tinju, si čez četr ure v Visolah. Visole, to cudno ime, nekateri bi mislili, da tukaj ljudi obešajo, pa to ni res, naš kraj takorekoč visi na vznožju Pohorja in odtod to ime — Visole. Čeravno nimamo hogzna kako imenitnego imena, pa ne bi menjali s komur bodi. Imamo lepe vinograde, v katerih zraste prav dobro vino. Lansko leto sicer nismo veliko pridelali, ker nam je toča prej obrala, pa kar je bilo, je bilo boljše, kot leta 1922. Delo na zastaja v vinogradih, zdaj bi že pridobil kopali, pa še rezati imamo veliko. Presneta zima mrazi nas in dolgo ne zapusti. — Umrl je v Visolah občen spoštovan posestnik Andrej Pliberšek, po domače Lebrt, bil je večletni občinski svetovalec in načelnik krajnega šolskega sveta, skrben gospodar, pridobil si je prejšnje premoženje, katero je razdelil svojim otrokom nekaj dni pred smrtno. Pomagal je rad drugim, če je le mogel; kako priljubljen je bil, je pokazal njegov pogreb. Njegovi sorodniki, občinski odbor z županom in nešteči ljudi ga je spremljalo na zadnji poti. Na grobu mu je govoril slovo č. g. župnik tinski, vsi smo bili ginjeni do solz.

Zloraba božje poti. Iz Starega trga pri Slov. Gradcu poročajo: Vsak petek v postu se vrši v romarski cerkvi na Gradu pobožnost, ki se je udeležujejo božjepotniki od blizu in daleč. Tako tudi minuli petek. Po opravilu je gospodinja Neža Vitrih od Sv. Antona na Pohorju kupovala pred cerkvijo semena. Pri tej priložnosti ji je neznan uzrnovič izmaknil denarnico z več ko 4000 K. Treba je pač previdnost, ker ravno božja pota zlorabijo brezvestnež za svoje tatinske posle.

Novice iz Pameč pri Slovenjgradu. Kakor zvemo, pridek nam za župnega upravitelja č. g. Ivan Schiffer, do sedaj župnik v Sežani pri Trstu. Ker je zvest ostal svojemu narodu, ga je italijanska ohola nestrpnost pregnala iz krajev, ki jim je posvetil nad 30 let svojega Cerkvi in narodu posvečenega življenja. Prepričani smo, da ga bo vdana ljubezen Pamečanov odškodovala za vse bričnosti, ki jih je moral prestati od oholih Italijanov. — V minulem pustnem času je tukajšnja dekliska Marijana družba izgubila dve vrli članici. Roza Vonič se je poročila s sohnim slikarjem Gašparjem Pernat; Marija Močnik pa, prednica Mar. družbe, iz znane krščanske in narodne hiše Vrbovnikove, je sklenila zvezo za življenje z mladim gospodarjem Antonom Hovnik na Selah. Da Bog mnogo sreče! — Na dan zadnje poroke pa nam je zopet živo v spomin poklicala nagla in neprevidena smrt komaj 37 let starega gospodarja Pavla Lorenci, p. d. Pogač, resnico, kako se v človeškem življenju menjata sreča in nesreča. Ko je trebil led raz mlinsko kolo, se mu je spodrsnilo in kolo mu je zdrobilo glavo. Našli so ga mrtvega. Zapusčeno ženo in dva mala otročiča.

Pijanost vzrok smrti. Iz Velenja poročajo: Pri tukajšnji graščini Herberstein je bil zaposlen kot kočijaž Josip Brečič. Vračal se je proti domu v objemu vinskih duhov in kolovratil po ledeni poti. Spodrsnilo mu je, padel je po ledi tako nesrečno, da je radi

ki ga ni podrl prt, je dobil svoj zastavek dvojno. Od početka je pustil premeten hazardist, da so nekateri dobili. K igri pa sta navzoče goste vabila dva dogovorjena tovariša, ki sta igrala in dobivala. Seveda so šli ti dobitki v skupno blagajno, vzpodbudili pa so nevedne navzoče, da so začeli pridno igrati. In zgodilo se je, da je ta čedna družba obrala večkrat naše ljudi po raznih krajih na prav občutne zneske. Ko so jih pripeljali v Ljubljano, se je pa glavni obtoženec pri preiskavi zaničljivo nasmejal, češ, kaj pa mi morete, jaz imam dovoljenje, da smem to igro igrati javno, samo da se javim na županstvu in da plačam takso. In res je pokazal hazardist dovoljenje notranjega ministra, da sme igrati to igro, samo da se javi in »zaplati takso.« To je vendar nekaj čudnega. Pri nas se naša hazardna igra, ki je še vrh tega poštena, strogo kaznuje, tu pa se dovoli hazardna igra, ki omogoča brezmejno izkorisčanje našega prebivalstva v Sloveniji. — Taka igralnica je bila tudi do nedavno več tednov na mariborskem Glavnem trgu, pa jo je mestni magistrat konečno le prepovedal, ko je bilo več siromašnih ljudi obrano do zadnje pare. Tudi mariborski slepar in hazardist se je skliceval na vladno dovoljenje za svojo »obrt.« Takih in podobnih sleparjev se klati še mnogo po deželi in zato — pozor!

Mladostni samomorilec. V Ljubljani stanuje v žezeniškem vagonu rodbina strojvodje Perhavec. Dne 17. t. m. se je mlajši sin Alojzij, ki je bil učenec 4. ljudskošolskega razreda, obesil. Fant si je zadrgnil zanko okrog vrata, stopil na stol, nato stol izpodmaknil in obvisel za vrv. Ko je dospela njegova mati v vagon, je bil fant že mrtev.

50letnica zagrebškega vseučilišča. Včeraj na Jožefovo je slavilo zagrebško vseučilišče svojo 50letnico. Sestavil se je velik odbor, kateremu pripada tudi zagrebški nadškof dr. A. Bauer in veliko število najodličnejših osebnosti na Hrvatskem, ki bo započel energično akcijo za zbiranje velikega narodnega darila za zagrebško vseučilišče, da bo moglo dopolniti in izgraditi svoje znanstvene naprave. To akcijo bodo razširili tudi na Jugoslovane v Ameriki. Univerza sama pa bo izdala ob tej priliki krasen spominski almanah, ki bo obsegal poleg natančne zgodovine zagrebškega vseučilišča tudi najrazličnejša znanstvena dela hrvatskih vseučiliških profesorjev. Po vsi Hrvatski so ta dan slovesno praznovali.

Strašen zločin 68letnega starca. Hudo je za ženo, če je mož ljubosumen, še slabše pa je pri tem, če je mož že zelo star. Če se starcev loti ljubosumnost, naravnost pobesnijo, kar nam dokazuje slučaj kmeta Jovana Tešića iz Vinice na Hrvatskem. S svojo ženo, ki je kakih 20 let mlajša od njega, je živel dolgo časa v najlepšem miru in slogi. Ko pa je mož prekoračil 60. leto, ga je začela mučiti ljubosumnost, ker je žena še vedno izgledala mlada ter so se moški radi ozirali za njo, dasi se ona za nje ni zmenila. Ljubosumnemu možu pa je bilo to dovolj, da je jel sumiti v njeno poštenost. Celih osem let jo je mučil s svojim sumničenjem, da je ženi že vse presedalo ter je nazadnje mož v resnici povedala, da ga je varala, samo da bi enkrat utihnil z večnim pikanjem in zbadanjem. To je pa bilo seveda za ljubosumneža preveč, zgrabil je nož ter ga zasadil ženi v prsi. V smartnem boju je žena možu povredala pravo resnico, da mu je bila vedno zvesta ter je bilo njeno priznanje nezvestobe zlagano z namenom, da bi že enkrat prenehal z ljubosumnostjo. Po tem priznanju je žena izdihnila in vse kesanje ter jokanje nesrečnega starca je bilo zastonj. Javil se je sam orožnikom ter skeno priznal svoj zločin.

Kako je s slavonskim razbojniki Čarugo? Razbojnik Čaruga je še vedno s svojimi tovariši v verigah in v osijeških zaporih. Osiješko sodišče razglasila, da se bo začela glavna obravnava proti Čarugi in tovarišem kmału po Veliki noči. Preiskovalno sodišče se sedaj ukvarja z izkopavanjem onih žrtev, katere je ustrelil Čaruga iz lastnih — tolovajskih vrst ter jih zagrebel v slavonskih gozdovih. Čaruga je sam na karti pokazal preiskovalnemu sodniku, kje ja zakopan ta ali oni tolovaj njegeve družbe, ki se je na ta ali oni način pregrešil proti predpisom roparske družbe in bil radi tega takoj na licu mesta ustreljen in pokopan.

Velika železniška nesreča. Dne 14. t. m. sta trčila na progi Niš—Knaževac osebni in tovorni vlak. Pri tem se je več voz popolnoma zdrobilo. Strojvodja in kurjač osebrega vlaka sta bila ubita, 10 oseb je bilo težko ranjenih. Pri železniških nesrečah smo menda že dosegli žalostno prvenstvo na svetu, sramotno je pa to, da se že leta in leta govorji o trohnelih železniških pragih, a da vlada nič ne stori in da prometni minister samo železniške cene zvišuje ter železničarje stiska.

Prlek! Ali ste našli v kakem listu tako lepo opisan in opevano vašo ljubo Prlekijo kakor v »Našem domu«, št. 3. Opisal vam jo je živahn, resno in šaljivo, a vedno duhovito dr. Antonij Biserjamski. Če hočete brati svojo slavo, ki gre z »Našim domom« po celi Sloveniji in še med naše koroške in primorske slovenske brate, naročite si mesečnik »Naš dom« pri upravi »Našega doma« v Mariboru, Tiskarna sv. Cirila. Stane celotno samo 12.50 D. A hitro, ker naklada 3. štev. že pohaja.

St. Ilj pod Turjakom. Pri g. Vrhnjaku v Pamečah se je v veseli družbi nabralo za tukajšnji orloški odsek 185 D. Vsem darovalcem, posebno pa g. Verhnjaku se odsek najtopleje zahvaljuje z željo: Bog vam povrni.

Dijaški kuhinji v Celju so darovali 330 D na pogrebu veleč. g. Fr. Sal. Cizeja, duh. svetovalca in župnika v Smartnem pri Velenju zbrani duhovniki kot spomenico blagemu duhovniku.

Gostija Šipek—Reprek v Rajnkovcu je darovala Dijaški kuhinji v Mariboru 141.50 D. Prisrčna hvala!

Na gostiji Zorjan—Sulek v Frenkovicib pri Ormo-

žu se je nabralo za Dijaško kuhinjo 41 D. Prisrčna hvala.

Iz Šmartna pri Velenju. Pogrebi na pogrebu veleč. g. Cizeja v Smartnem so nabrali za Društveni dom 320 K mesto venca na grob pokojnega predsednika izobraževalnega društva v Smartnem pri Šaleku. Istočasno namesto venca na grob veleč. zlatomašnika g. Cizeja so darovali za Dijaško kuhinjo v Mariboru po 100 D gg. Josip in Marija Demšič ter Rihard Tischler v Velenju.

7.

Prestrašen je zamorec popihal,
Ker mislil, da ga vrag naštiral.
Po časnikih pa zdaj se bere,
Da »Zlatorog« zamorce pere!

Gospodarstvo.

VINSKI TRG.

V Sloveniji so cene neizpremenjene. Letnik 1922 se prodaja po 18 do 20 K, boljše blago od 22 do 24 K liter. Letnik 1923 od 22 do 25 K, boljše kakovosti pa po 24 do 28 K, sortirana vina od 30 do 36 K. Na Hrvatskem stane vino letnik 1922 12 do 14 K, mestoma tudi 14—18 K. Na zboru vinogradnikov v Zagrebu se je splošno opažalo, da se ne vemo ceniti dobrat posameznih vinarskih okolišev, ampak da še mečemo vse v en koš. Vse se sodi po »Maliandu«, kakor da bi konje kupovali po kilogramu. Najslavnejša renska vina svetovnega slovesa nimajo n. pr. toliko maliganda, kakor kak boljši Banatčan in vendar se plačujejo stokrat dražje. V konjih in vinu se leži nekaj več, kakor samo teža. Precejšen del žalostine položaja našega slovenskega vinogradništva leži morda v tem, da smo se požidovili na podlagi maliganda in da ne čuvamo dovolj lastneg tipa. — V Dalmaciji so vinske cene neizpremenjene. Beograd porabi precej vin iz okolice in cene so nekoliko poskočile. Oddaljeni kraji, ki se triptjo vsled neugodnih prometnih zvez, pa nimajo kupcev. Konsolidacija notranjega vinskega trga na podlagi zadrg spojena z natančno statistiko zvezzano z ustvaritvijo tipa dotednega vinskoga okoliša je prvi pogoj za uspešen razvoj vinskoga trga in za izvoz naših vin. Upajmo, da bo novo ustanovljeno društvo slovenskih vinogradnikov ščitilo vinogradnike in da ne postalo igrača v rokah veletgovinove. Naše odbornike v pokrajinski zvezi pa prosimo, da pazno zasledujejo te smernice v prid slovenskim vinogradnikom. V Avstriji stanejo vina letnika 1922 7000—13.000 aK, letnik 1923 9000—15.000 aK. Vinske cene so tam tudi po naši valuti mnogo višje nego pri nas. V Čehoslovaški stanejo navadna vina letnika 1922 4—5 cK, letnik 1923 5—7 cK. Na Madžarskem so vinske cene vsled padca valute silno poskočile. Vse hoče kupiti, a nikdo prodati. Najslabša vina stanejo 2000 mK, boljša 4000—6000 mK. — Splošno se govori, da so vinske trte kljub ostri in dolgotrajni zimi dobro prezimile, ker je les dozorel in je bilo tudi dovolj zimeljske vlage. Mrzlo vreme zavlačuje rez in kop, toda upajmo, da bo kmalu bolje.

Nevarnost uvoza italijanskih vin v naše kraje odstranjena. Na opetovanje posredovanje poslanec Jugoslovanskega kluba, naj vlada pri sklepanju trgovinsko-carinske pogodbe z Italijo zaščiti naše vinogradnike in naj nikakor ne dovoli nikakega uvoza vina iz Italije v Jugoslavijo, je minister za trgovino izjavil dne 12. marca poslancu Žebotu, da naj bodo vinogradniki mirni, ker bo na italijansko vino tako visoka uvozna carina, da bo vsak uvoz tujega vina v naše kraje absolutno nemogoč.

Gleda desetek pri prevzemanju posestev med živimi sorodniki, kakor tudi za slučaj smrti na številna vprašanja še enkrat sledi pojasnilo: Ugodnost, da se desetek pri cenilni vrednosti do 2.000.000 kron ne plača, velja samo v slučajih, kadar oče (mati) umre in zapusti svoje premoženje otrokom. Ista ugodnost velja tudi za slučaj, ako otrok umre in zapusti svoje premoženje staršem. To velja pa samo za slučaje, ako so dotednici umrli po 15. nov. 1923. Samo v teh slučajih se ne plača nikakoga desetka. Prvotni sklep, da veljajo te ugodnosti tudi za slučaj, ako umrje zakonski mož ali žena in tudi za slučaj, ko prevzemajo otroci posestvo po živih starših, so Paščevi vladinovci v finančnem ministrstvu kar na lastno roko črtali.

Poslanca dr. Hohnjec in Žebot sta pri ministrstvu poljoprivrede posredovala, naj se da dirkalskemu dru-

štvi v Ljutomeru podpora za prirejanje dirk. Minister je obljudil, da bo nakazal primerno svoto.

Mariborsko sejnsko pomočilo. Na svinjski sejm dne 14. t. m. se je pripeljalo 191 svinj in 2 kozi, cene so bile sledi: mladi prašiči 5—6 tednov starci komad 225—250 din., 7—9 tednov starci 275—325 din., 3—4 meseca starci 500—650 din., 5—7 meseca starci 1000—1125 din., 8—10 meseca starci 1325—1500 din., 1 leto 1750—1850 din., 1 kg žive teže 17.50—21.25 din., 1 kg mrtve teže 25—27.50 din., koza komad 175—225 din.

Razmerje med cenami v Zagrebu in po drugih mestih Jugoslavije. Vzamimo mesto Zagreb kot podlago glede cen posameznih živiljenjskih potrebsčin in z označbama + (več) in — (manj) bomo pokazali, kako so nekateri predmeti po drugih mestih naše države v primeru z zagrebškimi cenami dražje ali pa tudi cenejši. Govedina: Zagreb 26—30 din., Celje 24—26 (— 3), Maribor 22—27 (— 2), Novi Sad 24—27 (+ 3.50), Ljubljana 22—26 (— 4), Sarajevo 18—22 (— 8), Varaždin 23—24 (— 4.50), Zemun 22—26 (— 4). Teletina: Zagreb 27—30, Celje 30—33 (+ 3), Maribor 25—28 (— 2), Novi Sad 30—32 (+ 3.50), Ljubljana 27—29 (— 0.50), Sarajevo 16—30 (— 5.50), Varaždin 24 (— 4.50), Zemun 24—28 (— 2.50). Svinjina: Zagreb 34.50, Celje 32.50 (— 2), Maribor 35 (+ 0.50), Novi Sad 37 (+ 2.50), Ljubljana 30—35 (— 0.50), Sarajevo 35—40 (+ 3), Varaždin 30 (— 4.50), Zemun 32 (— 2.50). Slanina: Zagreb 35; Celje 41 (+ 6), Maribor 37 (+ 2), Novi Sad 35, Ljubljana 35, Varaždin 37.50 (+ 2.50), Zemun 36 (+ 1). Salo: Zagreb 36.50, Celje 41.50, Maribor 39 (+ 2.50), Novi Sad 36 (— 0.50), Ljubljana 36 (— 2.50), Varaždin 42.50 (+ 6), Zemun 38 (+ 1.20). Mast: Zagreb 42.50, Celje 42, Maribor 39.50 (+ 2.50), Novi Sad 38 (— 4), Ljubljana 40 (— 2), Sarajevo 44 (+ 2), Varaždin 45 (+ 3), Zemun 40 (— 2). Mleko: Zagreb 3.75, Celje 1.50, Maribor 3.75, Novi Sad 3.75, Ljubljana 3.75, Sarajevo 5.50 (+ 2), Varaždin 3 (— 0.50), Zemun 4.50 (+ 1). Jajca: Zagreb 1.75, Celje 1.50, Maribor 1.75, Novi Sad 1.25, Ljubljana 1.25, Sarajevo 1.25, Varaždin 1, Zemun 2.25. Fižol: Zagreb 7, Celje 8, Maribor 6, Novi Sad 7.50, Ljubljana 7.50, Sarajevo 8.50, Varaždin 6, Zemun 8. — Krompir: Zagreb 1.75, Celje 1.50, Maribor 1.25, Novi Sad 3.50, Ljubljana 1.25, Sarajevo 2.75, Varaždin 1.25, Zemun 2.50 din.

Tržne cene za živila v Beogradu. Beograd, 13. marca. Naše bralce in bralke bo gotovo zanimalo, kake so sedaj cene raznim živilom in potrebščinam v Beogradu. Tu sta dva trga za živila: »Veliki« na Kalimegdanu in »Mali« v Njegoševi in Studeniški ulici. Zanimivo je, da so prodajalci glede cen več ali manj dogovorjeni. Posebni glasniki z velikega trga javijo cene na mali trg in obratno. Včeraj so bile cene sledi: Goveje meso 1 kg 20 do 24 din., svinjsko meso 25 do 36 din., jagnječe 30 do 35 din., prekajeno svinjsko 38 do 45 din., teleče 22 do 26 din., slanina (šep) 33 do 38 din., čista mast 40 do 42 din., goveji loj 22 do 26 din., ribe (somovina) 40 do 50 din., ribe (smič) 30 do 60 din., osnaženi piščanci 32 do 38 din., piščanci živi 1 par 40 do 60 din., purani 1 komad 120 do 150 din., 1 liter mleka 4 do 6 din., surovo maslo 1 kg 75 do 80 din., domači sir 1 kg 15 do 20 din., jajca 1 do 2 din., fižol 1 kg 8 do 12 din., krompir 2.50 do 3.50 din., jabolka 8 do 16 din., orehi 14 do 17 din., suhe slive 8 do 12 din., leča 10 do 12 din., pekmez 10 do 14 din., karfijol 22 do 26 din., rdeča pesa 4 do 6 din., koleraba 8 do 9 din., kislo zelje 5 do 6 din., zelje v glavah 4 do 5 din., hren 10 do 20 din., čebula 3 do 5 din., česenj 9 do 12 din., drôbna čebula 12 do 14 din., redkev 4 do 6 din., rmeno korenje 3 do 4 din., špinaca 10 do 14 din., koruza 3.50 do 4 din., pšenica 4 do 5 din., ječmen 4 do 5 din.

—t.

ZITNI TRG.

V naši mlinski industriji je zavladala precej huda kriza, ki se čimdalje bolj občutno pozna na žitnem trgu. Kmetje bi radi imeli za žito takoj denar, bančni kredit je pri nas zelo visok, mlini pa tudi ne posedujejo dovolj gotovega denarja ter je mnogo podjetij ustavilo obrat. Izvoz še vedno ni mogoč. Izvoz koruze je prenehal vsled močne konkurence argentinskih izvoznikov. Italijanska moča konkurira z našo v lastni naši državi. Kljub temu pa v Bački in v Banatu cene ne popuščajo, celo poskočile so v zadnjem času za nekoliko par. Vzrok je, da kmetu vsled občne draginje ni mogoče žito ceneje dati, ako si hoče nakupiti ostale za živiljenje potrebne stvari. Cene žitu so približno sledi:

Moka nularica v Bački 525—540 din., črna moka z kruh po 325—330 din.

Pšenica izkazuje izredno slab promet. V Bački se dobi po 330—340 din., v Slavoniji pa po 330—350 din.

Koruza se je v ceni očvrstila kljub prenehanju izvoza. Bačka koruza je po 247—250 din., slavonska in sremска pa po 260—265 din.

Ječmen kupujejo le pivovarne in sicer po 325 din.

Oves slavonski 260, bosanski 250 din., postavljen na vagon.

Otrobi 100 kg 200 din.

ARBORIN.

kako gospodari po sadnem drevju nebroj sovražnikov, ki se neovirano razmnožujejo in leto za letom v večjem obsegu uničujejo dragocen pridelek.

Ker pa naš povprečni sadjar ne utegne, da bi podrobno zasledoval in zatiral posamezne škodljivce, je posebno važno, da uporablja kako sredstvo, s katerim zadene in uniči ali vsaj izdatno ovira v razvoju vse tiste živalske in rastlinske zajedalce, ki mu delajo na sadnem drevju največ škode. Tako sredstvo je arborin, to je v vodi raztopljen drevesni karbolinej, ki ga izdeluje v najboljši kakovosti domača tvrdka Chometechna v Ljubljani in ki se je po mnogih izkušnjah izkazal kot zelo uspešno orožje v boju, posebno zoper kravovo ušico, zaledo listnih ušic, koparje, cvetoderja, zoper razne gosenice in še druge škodljive žuželke, ki žive na sadnem drevju. Z njim se uspešno leči rak na jablanah, smolika na koščičnatem drevju, zatira mah in lišaje ter se preprečijo še druge bolezni na sadnem drevju.

Arborin se lahko uporablja skozi vse leto. Pozimi in rano spomladji, dokler drevje počiva, ga razbrizgavamo v 5–10 odstot. raztopini (na 1 kg arborina 10 do 20 litrov vode) po sadnem drevju. Za brizganje moramo imeti seveda ročno ali nahrabno brizgalno, karšorino uporabljajo vinogradniki. Za razapljanje arborina je najboljša deževnica ali potočnica, ali vsaj prestana voda. Mešanica se naredi na ta način, da odmerimo v primerno posodo najprej potrebno količino vode in vanjo vlijemo odtehtano množino čistega arborina ter dobro zmešamo. Napačno bi bilo, ko bi vodo vlivali v arborin.

Arborin razjeda gumijeve cevi pri škropilnicah, zato moramo te priprave takoj po uporabi temeljito očistiti in izprati.

Arborin in raztopine shranjujemo vedno v zaprtih posodah, kjer se ohranijo dolgo časa. Pozimi jih moramo imeti v takih prostorih, kjer ne zmrzujejo. Ko jame drugo drevje brsteti in odganjati, ne smemo več škropiti z arborinom.

Razkropiti ga moramo po drevju tako, da z raztopino zadenemo prav vse dele drevesa.

Še celo za razkuževanje hlevov, za preganjanje nadležnih muh po hlevih in zatiranje živalskih ušic, uporabljajo arborin z najboljšim uspehom. V to svrhu se pavzame le 1–2 odstot. raztopina (na 1 kg arb. 50–100 litrov vode).

Za mazanje debel in vej pa uporabljamo arborin lahko celo leto. Zlasti, ko snažimo sadno drevje, je jake koristno, ako namažemo debla in debeleje veje z 20–25 odstot. raztopino (na 1 kg arborina 4 do 5 litrov vode). S takim ravnanjem odpravimo z drevja mah in lišaje in zamorimo razne zajedalce, ki maju svoja skrivališča v razpokah in pod skorjo; koža se pomladji in rast je vse bolj živahnja in bujna.

Rakove rane na jablahnah mažemo s 50 do 100 odstot. raztopino (na 1 kg arborina 1–2 litra vode). Prav tako uspešno ozdravimo smoliko s 25 do 40 odstot. raztopino (na 1 kg arborina 3–4 litre vode). Kjer se pojavi lubadar na sadnem drevju, namažimo deblo najprej z 20 odstot. raztopino (na 1 kg 5 litrov vode), potem pa jih prevlečimo z gostim namočnikom iz ilovice in vode. Na tak način bi bilo dobro obdelovati drevje povsed tam, kjer se pogosto pojavi vrbar ali zavrtač, ki uničuje toliko najlepšega sadnega drevja.

Kako ogromno škodo naredi vsako leto po naših jablanovih nasadih cvetoder, to ve vsak zaveden sadjar. Kdor jablane do konca marca — v mrzljih krajih do srede aprila — poškropi z 10 odstot. arborinom (na 1 kg 10 litrov vode), se bo po večini iznebil tega hudega škodljivca. Iсти uspehi so se dosegli s prav tako raztopino pri malem zimskem pedicu. V tem slučaju je treba škropiti tik predno se odpre popje. Zadostuje že 5 odstot. raztopina (na 1 kg 20 litrov vode).

Še celo zajca bi odgnali od mladega drevja, ako bi primešali na 5 litrov običajnega beleža 1 kg arborina.

Vobče se je pokazalo, da se drevje, ki ga škropimo in mažemo pravilno in o pravem času s primerno raztopino arborina, vidno poživi, zelenje je bolj sočno, rast bujna in zdrava in kar največ velja, tako obdelano drevje daje več in lepšega sadja.

M. Humek.

Hmelj. Hmeljarsko društvo za Slovenijo priredi — kakor običajno — svojo redno 44. glavno skupščino na praznik, dne 25. marca t. l. ob dveh popoldne v dvorani (pri neugodnem vremenu v gostilniških prostorih) g. Fr. Robleka v Žalcu po običajnem dnevnem redu. — Hmeljarji! Pridite v obilnem številu, da boste slišali, kaj in koliko je društveno vodstvo storilo v prospeh hmeljarstva in da se pomenimo, kaj je neobhodno potrebno, da si ne bomo le ohranili, nego, da bodo tudi napredovali v tej velevažni panogi kmetijstva, katera je edini vir naših dohodkov. Pridite torej vse! — Društveno vodstvo.

Vrednost denarja. Ameriški dollar stane 79–80 din., 100 francoskih frankov stane 385 din., za 100 avstrijskih kron je plačati 11 para, za 100 čehoslovaških krov 235 din., in za 100 laških lir 342 din. V Curihu znaša vrednost dinara 7.10 cent.

MALA OZNANILA.

Sprejme se takoj učenec v Služba organista in cerkvenika pri Velik Nedelji se s tem razpisuje. Naslov 1. julija 1924. Stanovanje prostozbirca četverna. Prošnje ali pismeno s spričevali na: Župni urad Velika Nedelja. 332 3–1

Dva sodarja za izdelovanje sodov in kletarska dela pri prostem stanovanju in hrani sprejme velevinogradnik F. Žemljič, Ljutomer. 328 2–1

Iščem majorja (šaferja), neoznenjenega, za takoj. Andrej Kaminski, Sv. Jurij ob Pesnici, p. Zg. Sv. Kungota.

Priden zanesljiv starejši major z večimi delavskimi moči, kateri se pri živini dobro zastopi in se zna s takimi lepimi spričevali izkazati, se proti primerni plači, stanovanju in deputatu za takoj išče. Ponudbe poslati pod:

»Stalna služba« na upravnštvo lista. 331 2–1

UCENCA sprejme takoj Kučanda Florjan, vrvvar, Sv. Jurij ob juž. žel. Istotam se sprejme vsaka množina predava v delo. 1 3 369

SPREJME se takoj žagar (žagmajster). Eventuelno stanovanje in hrana v hiši. Zglasiti se pri Jožefu Sernko, posestnik Žage v Račah pri Mariboru. 1 23 2

Bolnišnica v Koprišnici na Hrvatskem išče tri močne dekle iz kmetske hiše, za vsaki kmetski posel pri živini in na polju; enega močnega pridnega hlapca h konjem, ki razume vsaki posel na polju in v gozdu; eno bolniško strežnico in eno šiviljo. Voznina se povrne pri nastopu služnice. Natančneje pri upravi bolnice kamor se ponudbe pošljajo. 358 2–1

Obitelj s 4 osebami išče sobarico. Plača po dogovoru. Pojasnila daje Marijana Bošnjanovič, soproga kot. predstojnika, Donji Miholjac, Slavonija. 362 1–2

Več partij drvarjev rabi uprava ljubljanske škofije in plača za sekjanje, brez spravila od kub. metra 20 D. Za spravilo bi se dogovorili po izvršeni sečnji. — Ponudbe je poslati direktno na upravo. Skupaj bi rabili ca 100 drvarjev. 365 4–1

Mesto upravitelja (šaferja) na veleposestvu išče z dobro ekonomsko sposobnostjo za poljedelstvo in živinorejo. — Redna spričevala. Ponudbe na upravo lista pod »upravnik«. 370

Tkalec Ivan Petrovič, — Ptuj vila Petrovič naznana, da izdeluje samo fino domače platno, mešano s pavolo. Daje poučne tečaje. Prodaja tkalne stole in orodje na ročni čolnični in brzoči — Schnellschalg. 373

Umetni mlin in žaga na stalni vodi, turbinski pogon 40 HP se polovica proda. Tudi prodam en transmisijon, štiri metre dolg in 70 mm debel, par sihartov in tudi gonišče šajbe od 30 do 50 cm. Zglasiti se je pri lastniku Štefanu Kumpariču, Razkrizje pri St. Kumpariču, Razkrizje, p. Strigova, Medjumurje. 368

Proda se krasno posestvo, po ugodni ceni zaradi bolezni. Dobro obsegano ozimno žito, 9 škafov pšenice, 6 škafov ječema in 2 škafa riži. Les še za sekati. Vse zasajeno z najboljimi vrstami sadnega drevja, prvoravnostno namizno sadje, poleg tega se napravi še do 30 polovnjakov sadjevja; mnogo crešenj se letno proda in se lahko razpečajo, kakor tudi kostanja. Posestvo leži na ravnini in v solnčni legi, pridelata se tudi po letnih razmerah do 5 polovnjakov vina. Proda se tudi z inventarjem. Ako si resni kupec ogleda dočno posestvo, bode mu gotovo ugajalo.

Proda se radi družinskih razmer v prometnem trgu enonadstropna hiša, dobro upeljana gostilna z dvema gostilniškima velikima sobama, z inventarjem, kuhinjo, veliko vežo, klejto, kuhinjsko shrambo. V prvem nadstropju štiri sobe, 1 salon in kuhinja, pred hišo trotoar. Nadalje gospodarsko poslopje z velikim hlevom, 2 kleti in prostor urejen za živino klati, vse močno obokano. Nadalje velika lednice, napolnjena z ledom in veliki vrt za zelenjavno. Ugodno za mesarja, ker sta v trgu samo 2, ali tudi za trgovca. Prometa je lezno na 500.000 K. Obe posestvi se prodasta skupaj, ker bi najboljšo vlogo igrali zaradi sadja in živinoreje. Na željo se proda tudi vsak posebej. Kje pove uprava, »Slov. Gosp.«. 371

Dva sodarja za izdelovanje sodov in kletarska dela pri prostem stanovanju in hrani sprejme velevinogradnik F. Žemljič, Ljutomer. 328 2–1

Dva leta star žrebica, 15% visoka, težka, se zamenja za debelo govejo živino, ali se proda. Tratar, Nova vas 6, Maribor. 345 2–1

Proda se posestvo 3 oralov: 3 orale nijv, drugo pa sado-nosnik, travnik in gozd. Je brez dolga. Jožef Tekavc v Ceršaku št. 26, p. Št. Ilj v Slov. gor. 319 3–1

Plugi s patentiranimi glavami št. 150 in 151 prodaja zelo po ceni Matej Bregant v Orehovi vasi, p. Slinica pri Mariboru. 340 3–1

Dobjeo se še krasna drevesca vrst: bobovec, moščenik in kanadka, I. vrste po 20, II. po 15 din., loko postaja Velenje. Drevesnica Građančnik, Št. Janž, Velenje.

Proda se po nizki ceni: 1 šivalni stroj »Singer«, 1 harmonika na 4 vrste, 1 lovška puška. Več v upravnštvo Slov. Gospodarja. 364

Dobijeo se še malo posestvo v Rušah. Vrata se v Studencib, Kralja Petra c. 86 373

Proda se po nizki ceni: 1 šivalni stroj »Singer«, 1 harmonika na 4 vrste, 1 lovška puška. Več v upravnštvo Slov. Gospodarja. 364

Dobijeo se še malo posestvo v Studencib, Kralja Petra c. 86 373

Proda se po nizki ceni: 1 šivalni stroj »Singer«, 1 harmonika na 4 vrste, 1 lovška puška. Več v upravnštvo Slov. Gospodarja. 364

Dobijeo se še malo posestvo v Studencib, Kralja Petra c. 86 373

Dobijeo se še malo posestvo v Studencib, Kralja Petra c. 86 373

Dobijeo se še malo posestvo v Studencib, Kralja Petra c. 86 373

Dobijeo se še malo posestvo v Studencib, Kralja Petra c. 86 373

Dobijeo se še malo posestvo v Studencib, Kralja Petra c. 86 373

Dobijeo se še malo posestvo v Studencib, Kralja Petra c. 86 373

Dobijeo se še malo posestvo v Studencib, Kralja Petra c. 86 373

Dobijeo se še malo posestvo v Studencib, Kralja Petra c. 86 373

Dobijeo se še malo posestvo v Studencib, Kralja Petra c. 86 373

Dobijeo se še malo posestvo v Studencib, Kralja Petra c. 86 373

Dobijeo se še malo posestvo v Studencib, Kralja Petra c. 86 373

Dobijeo se še malo posestvo v Studencib, Kralja Petra c. 86 373

Dobijeo se še malo posestvo v Studencib, Kralja Petra c. 86 373

Dobijeo se še malo posestvo v Studencib, Kralja Petra c. 86 373

Dobijeo se še malo posestvo v Studencib, Kralja Petra c. 86 373

Dobijeo se še malo posestvo v Studencib, Kralja Petra c. 86 373

Dobijeo se še malo posestvo v Studencib, Kralja Petra c. 86 373

Dobijeo se še malo posestvo v Studencib, Kralja Petra c. 86 373

Dobijeo se še malo posestvo v Studencib, Kralja Petra c. 86 373

Dobijeo se še malo posestvo v Studencib, Kralja Petra c. 86 373

Dobijeo se še malo posestvo v Studencib, Kralja Petra c. 86 373

Dobijeo se še malo posestvo v Studencib, Kralja Petra c. 86 373

Dobijeo se še malo posestvo v Studencib, Kralja Petra c. 86 373

Dobijeo se še malo posestvo v Studencib, Kralja Petra c. 86 373

Dobijeo se še malo posestvo v Studencib, Kralja Petra c. 86 373

Dobijeo se še malo posestvo v Studencib, Kralja Petra c. 86 373

Dobijeo se še malo posestvo v Studencib, Kralja Petra c. 86 373

Dobijeo se še malo posestvo v Studencib, Kralja Petra c. 86 373

Dobijeo se še malo posestvo v Studencib, Kralja Petra c. 86 373

Dobijeo se še malo posestvo v Studencib, Kralja Petra c. 86 373

Dobijeo se še malo posestvo v Studencib, Kralja Petra c. 86 373

Dobijeo se še malo posestvo v Studencib, Kralja Petra c. 86 373

Dobijeo se še malo posestvo v Studencib, Kralja Petra c. 86 373

Dobijeo se še malo posestvo v Studencib, Kral

Kar v potrebuje, to je Elzafluid. To pravo domače predstvo, katero prežene vaše bolečine. Poizkusna pošiljka 27 din. Lekarnar Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatrg št. 341, Hrvatsko.

Dobro uro imeti je želja vsakega človeka, ker vsaki ve, kako je neugodno, ako se ne ve nikdar pravega časa. Znana tvrdka ur H. SUTTNER, LJUBLJANA št. 992, Slovenija, zahvaljuje svoj dober glas resničnosti, da vsaka njenega ura ima natančni in trajni stroj. Kdor kupi pri Suttnerju uru, je siguren, da poseže najboljši stroj, ter si prizrani s tem jazo in popravilo. Krasni cenik tvrdke H. Suttner vsebuje še veliko izbiro, tudi razne druge zlatnine in srebrnine ter drugih sličnih potrebščin. 1245

Lahko nagnenje k prehlajenju? Prevelika občutljivost? Bolečine olajšajo in naredi telo odporno maziranje in umivanje s pravim Fellerjevim Elzafluidom! Veliko močnejši, izdatnejši in boljši kakor francosko žganje. Kot kosmetikum že 25 let priljubljen za negovanje zob, zobnega mesa, ust in kože na glavi! S pakovanjem in poštino 3 dvojnate ali 1 špecjalna steklenica 24 dinarjev; 36 dvojnati ali 12 špecjalnih steklenic 214 dinarjev in 10 odstot. doplatka razpošilja: lekarnar EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA, Elzatrg št. 341, Hrvatsko.

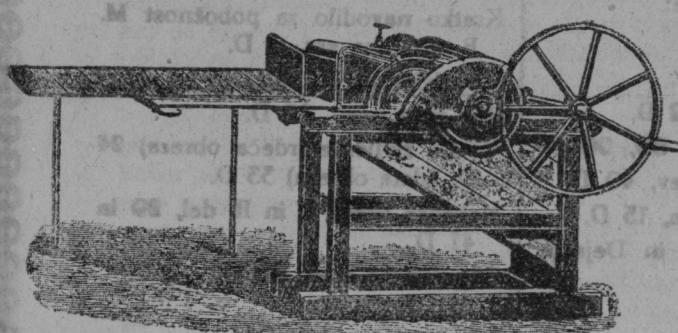
Skrivnosti ni več, če imas knjigo »Babilonska uganka«. Dobi se v vseh knjigarnah.

Po sreči hrepenite, zato kupite knjigo »Babilonska uganka«. Dobi se v vseh knjigarnah.

Močno, lepo in peceni sukn

in kamgarn, hlačevino, cefir, tiskanino (druk) platno, volneno blago in vso manufakturno robo kupite edino v veletrgovini R. Stermecki, Celje. Kdor ne verjame, naj se sam prepriča. Zaloga velikanska. Trgovci engros cene. Cenik zastonj.

10 odstot. ceneje kakor druge

dobite pri meni vse

poljedelske stroje
od najboljših tovarn, kakor: tvrdka Umrath i. dr. Istotako imam vse vrst plugov, bran itd. od tvrdke Bächer, kakor tudi najboljše in najcenejše čistilne stroje vseh vrst.

Prevzamejo se vsi stroji v točno, natančno in najcenejšo popravilo.

Pri meni dobite vseh vrst strojne posamezne dele.

Se uljudno priporočam

Jakob Pučko
trgovina poljedelskih strojev
Ptuj (tik sejmišča.)

Deske,
late,
štafeli,
stavbeni les

se dobi zanaprej najceneje pri tvrdki

I. Lovrenčič & drug
v Križevcih pri Ljutomeru.

Kdor hoče kupiti zelo poceni
naj gre v prodajalne
TISKARNE SV. CIRILA V MARIBORU!

300%
prihranka
nudi
primeroma
njenem potplatu
Palma kavčukov
dopolnik in potplat.

Imaš li solnčne pege, zajedavce, nabore, ogerce?

UPORABLJAJ ELZA OBRAZNO POMADO!

Ali želiš imeti lep vrat, obraz in roke?

UPORABLJAJ ELZA OBRAZNO POMADO!

Ali so ti roke in obraz očitljivi v zimi in vetru?

UPORABLJAJ ELZA LILIJNO-MLECNO MILO!

Ali želiš imeti kožo belo, mehko, čisto in zdravo?

UPORABLJAJ ELZA LILIJNO-MLECNO MILO!

Ali se tožiš na izpadanju las, prhuta in osivelost?

UPORABLJAJ ELZA POMADO ZA RAST LAS!

Ali želiš bujne, mehke in lepe lase?

UPORABLJAJ ELZA POMADO ZA RAST LAS!

Ali hočeš biti in ostati lep? Ali hočeš biti povsod rad viden? Ali hočeš, da te veseli tvoja slika v zrcalu? Poskusi prave Fellerjeve Elza preparate in kmalu bodes rekel tudi ti kakor vsi:

TO JE ONO PRAVO!

Išči v vseh poslovcih samo prave Elza preparate od lekarnarja Feller. Naročiš naravnost, tako stane s pakovanjem in poštino, če denar naprej ali po povzetju:

2 velika porcelanasta lončka Elza-obrazne pomade 25 din.

2 velika porcelanasta lončka Elza-pomade za rast las 25 d.

4 velike kose Elza lilijsnega mlečnega mila 40 dinarjev.

Različno: Lilijsno mleko 10 dinarjev; brkomaz 4 dinarje; najfinjejsi Hega-puder dr. Klugerja v velikih originalnih škatljah 25 dinarjev; najfinjejsi zobni prašek Hega v patent-dozah 15 dinarjev; puder za dame v vrečicah 4 dinarje; zobni prašek v škatljah 4 dinarje, v vrečicah po 3 dinarje; sachet (dišava) za perilo 4 dinarje; šampon za lase 2.50 dinarje; rumenilo za obraz 12 pismov 20 din.; najfinjejsi parfeme od 20 dinarjev dalje; cvet za lase 25 dinarjev; Elza-katranovo milo 6 dinarjev. Za različne predmete se pakovanje in poština posebej računa.

Na te cene se računa še 10% doplatka. Naročilna pisma adresirati: Lekarnar EUGEN V. FELLER, STUBICA Donja, Elzatrg št. 341, Hrvatsko.

Priporočamo

vsem, da si pred nakupom blaga za obleke, za petlo vase vrste, za nevestine bale itd., ogledajo zaloga

Oblačlinice za Slovenijo

F. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani. Njena ostrednja prodajalna je v

Ljubljani v hiši „Vzajemne posojilnice“
na Miklošičevi cesti, poleg »Uniona.«

Podružnica se nahaja pa v hiši »Gospodarske zvezde« na Dunajski cesti št. 29. 125 20-1

Cene zelo zmerne!

Zadružno podjetje

Obrtniki, trgovci i. t. d. pozor!

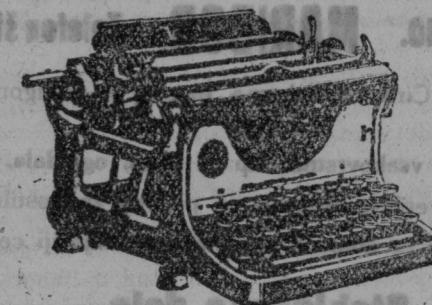
Dne 3. aprila 1924 ob 9. uri dopoldne se vrši pri okrajnem sodišču v Slov. Bistrici na javni dražbi prodaja zemljišča vlož. štev. 204 d. o. Zgornja Polskava s krasno, prostorno hišo, ki je pripravna za vsako obrt, odnosno skladišče. 356

Najmanjši ponudek 144.056 din. 50 para.

Ravnateljstvo drž. vinarske in sadarske šole v Mariboru sprejme s 1. aprilom (ali sredi aprila) t. l.

zanesljivega hlevarja (majerja) z ženo

za oskrbovanje živine in svinj pod ugodnimi pogoji. Ponudbe z dokumenti in opisom družinskih razmer do dne 25. marca t. l. 318 3-1

Najboljše pisalne stroje

dobavi tudi na mesečne obračune proti jamstvu

THE REX CO.,

Predal 76. LJUBLJANA. Predal 76.

Zahajevanje prospekt in ponudbe!

DEŽNIKARNA JOS. VRANJEK

Kralja Petra c. 25 CELJE (Bivša graška mitnica)

priporoča svojo bogato zalogo dežnikov domačega izdelka po najnižjih cenah. Sprejemata in izvršuje vsa popravila točno in solidno.

JETIKA.

Zdravnik za pljučne bolezni dr. Pečnik, ordinira vsak petek v Celju. Vprašati v lekarni Marija Pomagaj. Ustavitev njegova tri knjige s Jetiko.

Gonilni jermenii

priznano najboljše kakovosti tvrdke Knoch se vedno dobjijo v vseh velikostih.

Priporočujem tudi svojo veliko zalogo konjske oprave (komotov in ham) po solidnih cenah.

HENRIK EGGER,

jerminar in sedlar. 326 2-1

Gospodska ulica 15 MARIBOR Gospodska ulica 13.

oooooooooooo

Klobuke

perilo

čevlje

dežne plašče, dežnike, nogavice, kravate itd. kupite na ceneje pri

Jakobu Lah, Maribor, Glavni trg št. 2.

oooooooooooo

ZAHVALA.

Vsem, ki so se udeležili pogreba mojega pokojnega brata, vlč. g.

Franca Cizej

zlatomašnika in župnika v Šmartnem pri Šaleku,

se tem iskreno zahvaljujem. Posebna zahvala preč. g. Ivanu Rotner, dekanu iz Škal, za lep govor v cerkvi in za obiske med boleznično. Nadalje se zahvaljujem vsem č. gg. sobratom, vsem zastopnikom raznih korporacij, g. okrajuemu načelniku Josipu Skaza iz Velenja, gg. zastopnikom rudokopa, p. n. šolskemu vodstvu iz Velenja, in zlasti tudi vsem faranom, ki so spremljali pokojnega na njegovih zadnjih zemeljskih poti.

Hvala tudi g. okrožnemu zdravniku dr. Žižeku iz Velenja za zdravniško pomoč v bolezni.

Pokojnega pa prosim ohranite vsi, ki ste ga poznali, v blagem spominu!

Smartno pri Šaleku.

Jozefa Cizej, sestra.

**Trgovina stekla in porcelana
IVAN KOVAČIČ**

Koroška c. 10. MARIBOR. Telefon št. 433.

Nasproti Cirilove tiskarne (poprej v Radgoni).

Velika zaloga vsakovrstnih šip za okna, ogledala, opvirji in podobe, svetilke, raznovrstna posoda za gostilničarje, kakor tudi za domačo rabo, vse po najnižji ceni.

Steklarska delavnica.

Prvovrstno blago. — Točna in solidna postrežba.

Edina slovenska tvrdka te stroke v Mariboru.

Pokusite in prepričajte se!

Kdor zida ali popravlja hišo,

kupi po najnižji ceni

mosilce (traverse), žičnike (treblice) omenjene, strešne lepenke itd., kakor vseke vrste železnine pri

IVAN KORAŽIJA, MARIBOR

Aleksandrovova cesta 42. — Meljska cesta 1.

TRGOVINA Z ŽELEZNINO

Na drobno!

Na debelo!

Ljudska posojilnica v Celju

registrirana združuga z neomejeno zvezdo

(Hotel »Pri betem volu«)

obrestuje hranilne vloge počenši s 1. januarjem 1924
od 7%, do 10%, oziroma po dogovoru.

**Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica
iz svojega.**

Velstrgevina stekla porcelana ltd. ltd.

M. RAUCH,

Celje - Prešernova ulica 4 - Celje

priporoča svojo velikansko zalogu stekla in porcelana iz največjih čeških tvornic, kakor skodelic, krožnikov, steklenic, kozarcev, cvetličnih vaz, svetiljk itd. Popolna oprema za gostilne in hotele! Ogoromna zaloga svetiljk, slik, soh, kipov! Umetno in stavbno steklarstvo. Razšiřiljanje šip ter raznih ogledal za umivalne mize itd. 267

Trgovci engros cene!

6-1

S MODNIK

debeli za kamenolome, fini za lovec, kamniktit, vrvice in kapice se dobijo pri Karol Sima v Poljčanah. 257 3-1

Fran Strupi, Celje

priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanske posode, svetiljek, ogledal, okvirjev, raznovrstnih šip itd.

Najsolidnejše cene in točna postrežba.

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

PRIPOROČA SLEDEČE MOLITVENIKE:

a) Za otroke:

Krviku srca, 35, 36, 47 D.
Božaki glasovi, 58, 62 D.
Prijatelj otroški, 7,50, 8,50 D.

b) Za odrasle:

Bogomila, 22, 25 D.
Pobožni kristjan, 15 D.
Češčena Marija, 47, 52 D.
Nebesa naš Dom 68, 80, 90 D.
Vener pobožnih molitev, 40 D.
Vener pobožnih pesem, 15 D.
Sv. Pismo, Evangelij in Dejanja apostolov 12 D.

Kvišku srca Pesmarica (z. obr.),
15 D.

Premišljevanja za celo leto I. in II. del, 52 D.

Družba vednega češčenja. Dva molitveni ur, 3 D.

Kratko navodilo za pobožnost M.

B. Kraljice srca, 6 D.

Vir življenja, 29, 41 D.

Bog med nami, 20 D.

Večno življenje (rdeča obresa) 24 D, (zlatna obresa) 35 D.

Nebeška hrana I. in II. del, 29 in 41 D.

Priprave na smrt, 29 D.

Denar naložite

najboljši

način način

Spodnještajerski ljudski posojilnici r.z.z.n.z.

v Maribor, Stolna ulica št. 6,

ki obrestuje hranilne vloge po

8% in 10%

oziroma po dogovoru.

Zadružna gospodarska banka
Podružnica v Mariboru.

Izbrišujo vsa bančna poslo nujklantnacije. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu.

Izplača vsako vlogo na zahtevo takoj v gotovini.

Pooblaščeni prodajalec srečk državne razredne loterije.